

سالن غذاخوری نور

آماده پذیرایی از جشن‌ها و میهمانی شما در منزل

حاج اکبر بهبود و پسران

میدان امام خمینی - اول خیابان فردوسی - کوچه طبس - پلاک ۶

تلفن: ۶۶۷۱۷۰۲۲ فکس: ۶۶۷۶۳۷۰۵ موبایل: ۰۹۱۲۱۲۵۸۶۴۲

پذیرش آگهی در فصلنامه پیام شبستر

فصلنامه پیام شبستر آماده درج آگهی‌ها و تبلیغات شما می‌باشد.

درج آگهی در این نشریه علاوه بر آنکه در معرفی شما به همشهریان ابزاری مناسب خواهد بود، بدلیل نوع مطالب مندرج در آن که منجر به ایجاد انگیزه برای نگهداری طولانی مدت مجله می‌گردد، اثری طولانی خواهد داشت. ضمن آنکه با سفارش آگهی، دست‌اندرکاران را در تداوم انتشار مجله، که برای سال‌ها از آرزوهای مردم فرهنگ دوست شهرستان بود، باری نموده و از این جهت فعالیتی فرهنگی نیز محسوب می‌گردد.

شماره‌های دریافت آگهی:

فکس: ۰۲۱-۶۶۹۳۷۳۶۴

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۳۹۲۹۴

فراخوان مقالات

دست به دست هم دهیم تا سرزمین مادری را به مکان بهتری برای زندگی تبدیل نماییم. فصلنامه پیام شبستر تریبونی برای تمامی اهالی منطقه و فرصتی برای چاپ مقالات، خاطرات، اسناد، عکس‌ها، داستان‌های شما و پیشنهادات و انتقاداتتان در خصوص فعالیت‌های نهادها و ارگانهای دولتی و غیر دولتی می‌باشد.

- مطالب حتی الامکان کوتاه و حداکثر برای ۴ صفحه نشریه تهیه، تایپ و از طریق ایمیل ارسال فرمایید. چون مطالب به نام خودتان چاپ خواهد شد لذا درج نام و نام خانوادگی الزامی است.

- منابع مطالب در گیومه مشخص گردد.
- تحریریه در رد، تلخیص و ویرایش مطالب ارسالی آزاد است.
- مسئولیت مطالب و آگهی‌ها به عهده نویسنده و سفارش دهنده است.
- استفاده از مطالب مجله با ذکر منبع آزاد می‌باشد.

طرح روی جلد:

هنر نمایی آقای حسین کاویان بر روی کاشی

صاحب امتیاز: جمعیت خیریه شبستریهای مقیم تهران

مدیر مسئول: جمشید صالحی شبستری

سردبیر: سید حسین غزالی

هیأت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا):

دکتر حسن امین‌لو، حسین روشن، محمد رضا رونقی، اکبر صالحی

شدنی، جاهد فیضی زاده، ابوالفضل موحد، ابوالفضل هدایتی آذری

مدیر مالی: جمعیت خیریه شبستریها

مدیریت پشتیبانی و تدارکات: جمشید کتانی - محمد فعال

مدیریت اجرایی: سید محمد ورن‌دیلی

روابط عمومی: حسین شوقی - فرج کریمی

مدیر هنری و ناظر چاپ: فرزانه عالمی

صفحه آرا و گرافیک: فاطمه تیموری

نسخه الکترونیک: امیر درخشان پور

همکاران: محمد چابک، فتح‌اله کمالی اصل، عباس امیر هدائی، حسین اقدسی

بهمن صالحی، مهدی فرید پور

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۷۹۱۸۸

فکس: ۰۲۱-۶۶۹۳۷۳۶۴

۰۲۱-۶۶۴۳۹۲۹۴

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵۸۴۶۷

پست الکترونیکی: Payameshabestar@gmail.com

سایت: www.payameshabestar.ir

مجله پیام شبستر در کلیه نقاط به‌ویژه شهرستان شبستر و تهران نماینده می‌پذیرد. شما نیز در صورت علاقه همکار افتخاری ما باشید.

کلیه خیریه‌های شهرها و آبادی‌های شهرستان شبستر در صورت علاقه می‌توانند ما را در پخش فصلنامه شبستر یاری و پشتیبانی نمایند.

مشترک گرامی: فصلنامه پیام شبستر در آینده به دو صورت الکترونیکی و چاپی منتشر می‌شود. اشتراک سالیانه الکترونیکی ده هزار تومان و اشتراک سالیانه چاپی پنجاه هزار تومان است. لطفاً نوع اشتراک خود را اعلام فرمایید. ضمناً برای ماندگاری و نگهداری می‌توانید از حالا مجموعه چاپی را رزرو نمایید.

● عکس کوه میشو ● عکاس: محسن نوروزی

صفحه	سرفصل	عنوان	نویسنده/تهیه کننده
۴	مقالات	از انقلابی گری تا پوپولیسم	سید حسین غزالی
۶	مقالات	نگاهی به لایحه بودجه ۱۴۰۰	دکتر حسن امین لو
۸	مقالات	مروری بر زندگی و اشعار معجز	مجتبی کاویان
۱۲	مقالات	ترک‌های سفید، فارس‌های سفید	نادر صدیقی
۱۶	تاریخ و جغرافیای شبستر	مختصری درباره تاریخ «گونئی» و مراکز آن	دکتر محمد تقی زهتابی
۱۸	تاریخ و جغرافیای شبستر	محلہ چای	اسماعیل اسماعیل زاده شبستری
۲۰	مفاخر و نیکنامان	شیخ محمد خیابانی در آئینه اسناد و شعر و ادب	داور زمانخانی
۲۲	خیرین فرهنگی	خیرین فرهنگی شهرستان شبستر (شماره زمستان ۹۹)	
۲۴	ادبیات محلی	آنادیلی	حسین اقدسی
۲۶	ادبیات محلی	آذربایجان شیفاهی خلق ادبیاتیندا نغمه‌لر	علیرضا صرافی (ایکینجی قیسمت)
۲۸	ادبیات محلی	قورد ایله تولکو	حسین محمدخانی «گونئیلی»
۳۰	ادبیات محلی	چیلله نغمه لری: «گولوم گل نغمه سی»	ابوالفضل موحد
۳۱	ادبیات محلی	قورخو-جسارت !!	دوکتور زهتابی («شیخ محمد خیابانی» اثریندن)
۳۲	ادبیات محلی	اوستاد حبیب فرشباغ	اکبر صالحی «قاداش»
۳۳	ادبیات محلی	میللت لرهامیسی دوستدو، قارداش دیر / تبریز دئییه رک	بولود-قاراچورلو «سهند» مهناز صابونی «آیتای»
۳۴	ادبیات محلی	دوغا	اصغر ساعی «وولکان»
۳۵	ادبیات محلی	خوروز	رحیم کاویان
۳۶	ادبیات محلی	باریش دوست لوق اوچون	سوسن نواده رضی
۳۷	ادبیات محلی	یاز اولاجاقدیر	باقر موحد
۳۸	ادبیات فارسی	قیزلاریم	شرفخانالی ناظر «ملک پور»
۳۹	ادبیات فارسی	خاقانی شروانی	دکتر حسن امین لو
۴۰	ادبیات فارسی	شبستر / زمستان	محمد رضارونقی / ملک الشعرا بهار
۴۱	ادبیات کودکان	شب یلدا / پند پدر و مادر	آیلین جلیلی
۴۲	اندیشه	شخصیت پرستی	ابوالفضل هدایتی آذری
۴۴	دانستنی‌ها	تعریف سلامت و سالمندی (بخش اول)	دکتر رضا نیکوکار
۴۶	دانستنی‌ها	یئرکۆکی کوفته‌سی «کوفته‌ی هویج»	ام البنین خسروی
۴۷	دانستنی‌ها	از دریاچه ارومیه چه خبر؟	تهیه و تنظیم: جاهد فیضی زاده
۵۵	اخبار	اخبار	
۵۴	با مخاطبین	با مخاطبین	سید محمد ورن‌دیلی
۵۵	جدول	جدول	غزل خواجویی

به نام آن که جان را فکرت آموخت

تحول و آگاهی

جمشید صالحی شبستری

دلگرمی برای ما است. من به عنوان مسئول مجله از طرف خودم و شما بزرگواران از کلیه همکاران عزیز که در این اپیدمی کرونا با نهایت فداکاری و صبوری خودشان را با شرایط جدید وفق دادند و با استفاده از فضای مجازی و نرم افزارهای مختلف جلسات تصویری و مداوم هفتگی را خیلی جدی و مستمر حفظ کرده اند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

تاکنون توانسته‌ایم بدون وقفه و منظم مجله را منتشر نماییم و به یاری ایزد منان و پشتیبانی و همکاری شما

شد. البته ما هم به ناچار تیراژ را کم کردیم ولی به کمک شما خوانندگان ارجمند مخصوصاً خیرین فرهنگی بزرگوار توانستیم دوام بیاوریم. همواره به یاری همکاران علاقمند و دلسوز با تمام توان سعی کردیم هر شماره مجله را بهتر از قبل خدمت شما عزیزان عرضه نماییم و با این که خود مان هیچ موقع قانع و راضی نشدیم، ولی خوشبختانه تماس‌های کتبی، تلفنی و حضوری بسیاری از شما خوانندگان گرامی حاکی از رضایت‌مندی شما می‌باشد و این بزرگترین پاداش و

فصلنامه پیام شبستر هفت‌ساله شد. معمولاً بچه‌ها هفت‌سالگی را دوست دارند چون فکر می‌کنند بزرگ شده اند و وقت رفتن به مدرسه و شروع کسب علم و دانش شده است.

البته عالم مطبوعات با بچگی فرق می‌کند، ما در این هفت سال تجربیات زیادی کسب کردیم، با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم کردیم، مخصوصاً در این دوسه سال اخیر که با بحران کمبود و گرانی بیش از حد کاغذ مواجه شدیم و خیلی از رسانه‌های نوشتاری را به ورشکستگی و تعطیلی کشیده

عزیزان این مهم در آینده هم ادامه خواهد داشت. هدف اصلی بالابردن آگاهی و دانش و همکاری و نزدیکی بیشتر خوانندگان گرامی و به ویژه همشهریان ارجمند می‌باشد.

عالم محل حرکت است و تحول و اگر حرکت با اندیشه باشد به تحول می‌انجامد و عقل و اندیشه در اثر دانش و آگاهی متحول و پویا می‌شود و آگاهی و دانش با مطالعه و تحصیل علم حاصل می‌شود.

متأسفانه آمار مطالعه در کشور ما بسیار پایین بوده و با معیارهای جهانی به هیچ وجه قابل مقایسه نیست.

برابر اعلام شورای عالی انقلاب فرهنگی ۴۲ درصد مردم ایران اصلاً مطالعه نمی‌کنند و ۵۷ درصد بقیه روزانه حدود ۹ دقیقه مطالعه می‌کنند که با احتساب کل جمعیت کشور روزانه به ۵ دقیقه می‌رسد (بدون محاسبه قرآن و ادعیه) در صورتی که برابر آمار اطلس جهانی:

سرانه مطالعه در کشور هند ۱۰/۴۲ ساعت در هفته و در تایلند ۹/۲۴ ساعت در هفته و در چین ۸ ساعت در هفته می‌باشد، بنابراین ما باید بیشتر از سایر کشورها در جهت کسب علم و آگاهی تلاش کنیم تا بتوانیم متحول شده و با پیشرفت‌های روز جهان هماهنگ شویم.

دنیا در عصر معاصر پیشرفت‌های خیره‌کننده‌ای داشته و با تکنولوژی‌های مدرن میزان آگاهی عمومی را فوق‌العاده افزایش داده‌اند و ما برای رسیدن به سطح قابل قبول جهانی راه درازی در پیش داریم و در اولویت اول افزایش میزان کمی و کیفی مطالعه در کشور می‌باشد.

با توجه به این‌که امروزه مطالعه نسبت به سابق بسیار آسان‌تر و راحت‌تر شده است و ضمن افزایش

نسبی کتابخانه‌ها، به‌وسیله تلفن همراه و اینترنت بسیار راحت می‌توانیم در مواقع بیکاری درهرجا که باشیم مطالعه کنیم و برآگاهی خود بیافزائیم. البته بایستی مطالعه مفید و با خواندن کتاب و مطبوعات سالم باشد وگرنه ابزارها و سرگرمی‌های فضای مجازی نه تنها مفید نیست بلکه بیشتر وقت مردم به‌ویژه جوانان را تباه می‌کند.

متأسفانه تیراژ کتاب در سال‌های اخیر بسیار پائین آمده و بر مبنای آمارهایی ویکی‌پدیا تیراژ کتاب در دهه ۵۰ تا ۶۰ تعداد ۳۰۰۰ نسخه بوده که در دهه ۹۰ به ۵۰۰ نسخه تنزل یافته است و تیراژ مطبوعات نیز در سال‌های اخیر سیر نزولی داشته است و این در صورتی است که جمعیت کشور بعد از انقلاب دوبرابر شده است!!

راه دیگر افزایش آگاهی و دانش تحصیل علم به‌طور رسمی توسط مدارس و دانشگاه‌های کشور می‌باشد و با توجه به این‌که ۴۲ سال از انقلاب گذشته و اغلب مدیران و مسئولین کشور تربیت شده در سیستم آموزشی جمهوری اسلامی هستند اما به نتایج مطلوب نرسیده و به اهداف اولیه نائل نشده‌ایم و اغلب مردم ناراضی‌اند؛ لذا لازم است در روش آموزش سیستماتیک کشور تجدیدنظر شود و سیستم تئوری و حفظ کردن و نمره دادن و تکالیف اجباری خسته‌کننده را کنار گذاشته و با روش‌های جدید آموزشی دنیا هم‌آهنگ شده و مدارس و دانشگاه‌ها را مدرنیزه کنیم.

برابر نظر استاد دکتر ابراهیمی‌دینانی یکی از عرفای بنام عصر معاصر که در سال ۱۳۹۷ در همایش نکوداشت شیخ محمود در شبستر مهمان ما بودند، مدرنیزه یعنی «همیشه فردا بهتر از امروز باشد» یعنی حرکت و تحول و این حرکت ممکن است در عرض باشد

یا در ارتفاع.

حرکت عرضی می‌تواند سطح کمی و کیفی پیشرفت را بالا برده و ما را به توسعه و آبادانی و عمران برساند ولی حرکت در ارتفاع می‌تواند معرفت و کرامت انسانی را ارتقاء داده و به سوی کمال و ملکوت اعلا رهنمون سازد.

به‌طور کلی اوضاع روز مملکت نشان می‌دهد که ما نه حرکت عرضی قابل قبولی داشته‌ایم و نه حرکت در ارتفاع و صعودی داشته‌ایم و با این‌که تعداد دانشگاه‌ها و آموزش عالی ما از کشورهای چین و هندوستان که جمعاً حدود سه میلیارد جمعیت دارند بیشتر است (بنا به اعلام صدا و سیما جمهوری اسلامی: چین ۲۴۸۱ دانشگاه- هندوستان ۱۶۰۰ دانشگاه- ایران ۲۸۰۰ دانشگاه و مرکز آموزش عالی دارند) ولی تحول و توسعه ما به هیچ وجه قابل مقایسه با این دو کشور که از نظر منابع طبیعی بسیار فقیرتر هستند نمی‌باشد.

لذا لازم است برای رسیدن به توسعه و همگام شدن با پیشرفت‌های جهانی در روش آموزشی کشور تجدیدنظر نموده و آن‌ها را اصلاح نماییم و خود نیز با مطالعه بیشتر و بهتر میزان آگاهی و دانش خود را بالا برده و متحول شویم.

امسال سال دل‌تنگی‌ها و ناتوانی‌ها بود

بابک نوخیز

شروع سال نو را بدون جشنهای مرسوم نوروزی و میهمانیهای شادی آفرین آغاز کردیم. بهار و تابستان هم بوی خزان گرفته بود. تداوم گرفتاری و ویروس منحوس کرونا مردم عزیز ایران را خسته دل و غم زده راهی زمستان سیاهی کرد و سال جاری را در حالی به آخر می‌رسانیم که ترس از جهش و گسترش ویروس کرونای انگلیسی و اندوه جانسوز کوچ غمبار عزیزان دل خانواده‌های دردمند را در آتشی پایان ناپذیر می‌سوزاند و...

خسته ایم خسته از این تکرارها نکته‌ها را مو به مو دیوارها

هزینه‌ها دچار روزمرگی اقتصادی و تلاطمات سیاسی شده و با بی مسئولیتی و رهاکردن مسائل ضروری اقتصاد و نداشتن هدف و رهنمودهای اقتصادی همراه با نبود شفافیت و عدم پاسخگویی موجب ادامه صدمه پذیری اقتصاد کشور شده است. در سایه سیاستهای سبک سرانه و جنجالی تیم اقتصادی دولت و بویژه بانک مرکزی (مانند فروش ذخیره‌های طلای مملکت در قالب سکه در سالهای قبل و عرضه دلارهای بانک مرکزی به دلان و سودگران بزرگ مالی و...) که اکثرشان هنوز در لیست بدهکاران بانکی هستند که بدین ترتیب ذخیره‌های ارزی دهها میلیارد دلاری خزانه را خالی و سودگران بزرگ مالی با احتکار و دپوی کالاهای وارداتی و

افزایش نرخ ارز تنها در دوران ریاست آقای همتی در بانک مرکزی ۳ برابر شده است. متأسفانه دولت فعلی از تابستان سال ۹۲ تاکنون بدون داشتن برنامه‌های مدون توسعه یافتگی صنعتی و ضعف آشکار تولید در اقتصاد و وابستگی به درآمد نفت و با افزایش دائم و چند برابری نرخ دلار آثار تورمی و وحشتناکی را بر تمام اقلام مایحتاج زندگی مردم تحمیل کرده است. این افزایش قیمت دلار را از حدود ۳۴۰۰ تومان در سال ۹۲ به حدود ۲۵۰۰۰ تومان در اواخر سال جاری و پیامدهای آن در افزایش قیمت‌ها را شاهد هستیم. دولت عمدتاً به دلیل نداشتن برنامه ریزی درست مدیریت منابع کشور و

گفته ایم ما دردها را بارها ما به در گفتیم و لیکن بشنوند

در سال جاری که بدترین دوران ناتوانی اقتصادی دولت بود، بارها اقلام اساسی مورد نیاز خانوار با شیب تند افزایش قیمت‌ها از سفره‌های ایرانیان کاسته شد. اگر نرخ افزایش تا سال ۹۵ در مورد بعضی اقلام کالاها بین ۴۰ تا ۱۴۰ درصد بوده در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۵ بین حداقل ۱۰۰ تا ۳۴۰ درصد هم بوده است. دلیل اصلی کم شدن اقلام سفره‌های ایرانیان عدم امکان مالی خانواده‌ها به علل گرانی حاصل از تحریمها و فساد گسترده و افزایش نرخ بیکاری و فقر و تورم و رکود و ورشکستگی بخش‌های صنعتی و تولیدی و خدماتی و رشد نقدینگی رانتها و نو کیسه‌ها بود که فشارهای مضاعف اقتصادی بر معیشت خانواده و زندگی هموطنان تحمیل گردید.

اقتصادی و فراهم نمودن بستر مناسب در تعاملات منطقه ای و جهانی با گسترش همکاریهای اقتصادی سرمایه‌های خارجی را جذب و در کنار سرمایه‌های داخلی به سمت طرح‌های مولد اقتصادی هدایت کرد.

بدیهی است سیاست‌های تنش زدایی منطقه ای و جهانی و تلاش برای حل بحرانها، تهدیدها رابه فرصت‌های سرمایه گذاری خارجی در ایران تبدیل خواهد کرد. همچنین با تدوین برنامه جامع اقتصادی کشور با توجه به شرایط و اوضاع موجود با بهره گیری از مشارکت کارشناسان و صاحبان نظر و ایده‌های مولد اقتصادی و با اخذ تصمیمات مدیریتی پایدار، می‌توان تمرکز بر تولید و اقتصاد ملی را برای کم کردن موانع پیش روی اقتصاد ایران مد نظر داشت.

در تمام دنیا با استفاده از محصولات متنوع تولیدی صنایع در کنار پیشرفت‌های مالی وضعیت اقتصادی توسعه می‌یابد. در ایران نیز باید سیستم‌های مهندسی مالی فعالتر شوند و با روشهای مدیریت کارآمد، ثروت مردم نیز با فناوری‌های جدید برای توسعه زیرساختها و ایجاد فرصتهای سرمایه گذاری مدیریت شوند.

تعیین الگوهای مناسب تامین مالی و تخصیص تسهیلات مناسب بانکی و حتی اصلاح و قانونمند سازی و اعتماد بر زیرساختهای اقتصادی اینترنتی نیز از دیگر راههای استفاده از ظرفیت‌های هوش اقتصادی و سرمایه در جهت تولید و کارآفرینی و رونق کسب و کارها می‌باشند. به امید اینکه با خودباوری و توجه به

ظرفیت نیروهای بومی در اشتغالزایی و توانمند سازی متخصصین داخلی در فرایند توسعه پایدار تاثیرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی پایدار را در گشایش مشکلات زندگی مردم عزیز ایران شاهد و ناظر باشیم.

بطور کلی دودسته مشکلات خارجی و داخلی بیشترین نقش را در فاجعه اقتصادی کشور ایفا کردند: عوامل خارجی بطور عمده مربوط به تحریمهای آمریکا و متحدانش و عدم پذیرش قانون جهانی شفافیت تراکنشهای مالی از سوی ایران و تاثیرات تکانهای شدید اقتصادی ناشی از تصمیمات بین المللی کشورهای خارجی بود.

عوامل داخلی کلا در سوء مدیریت اقتصادی ریشه دارند و عدم وجود برنامه‌های کارآمد اقتصادی دولت و کنار گذاشتن کامل وظیفه دولت در توسعه و تکمیل خدمات عمومی خیلی ضروری مانند آتش نشانی و اورژانس و با سپردن اقتصاد کشور بدست مکانیزم بازار و عدم وجود نظارت لازم بر بازار توسط وزارت صنعت و معدن و تجارت عملا هدایت امور اقتصادی را از دست دولت خارج کرد.

این رویه غیرمسئولانه کمترین دخالت دولت در امور اقتصادی آثار مخرب خود را با پیامدهای منفی وحشتناک در سطح اقتصاد کشور نشان داد به بیان دیگر دیدگاه غیردخالت گرایانه دولت یا سرمایه سالاری و سیاستهای بعدی آن آثار مصیبت بار تحریمها را بویژه در چندین برابر شدن فشار بر زندگی مردم شدت بخشیده و به بهانه‌های کوچک کردن دولت و کاستن هزینه‌ها و... تجارت کاملا سرمایه سالارانه و بازارهای قاچاق و تورم را با کاهش مسئولیت‌های دولت و با روش توقف برنامه‌های رفاهی، توسعه و اجتماعی و حمایت از اقشار آسیب پذیر را به ارمغان آورده است.

تنها راه اساسی رهایی از این بن بست اقتصادی: بستر سازی برنامه‌های تولید، تغییر ساختارها و اصلاح قوانین و استفاده صحیح از ابزارهای مولد و نهادهای جدید اجرایی و خلاقانه و مدیریت درست بر منابع ملی است.

بنابراین باید با ایجاد دیپلماسی جدید

فروش خارج از عرف بازرگانی ثروتمندتر شدند. گویا ابزارهای کنترل از دست دولت خارج و یا کاملا بی اثر هستند.

از طرفی دیگر دولت در بهار سال جاری بدترین تصمیم برای تامین کسری (حدود ۱۸۰ تا ۲۰۰ هزار میلیاردی) بودجه و نقدینگی برای تامین هزینه‌های جاری خود، فروش بخشی از داراییهای سازمانها و شرکت‌های دولتی و عرضه سهام آنها و شرکت‌های خصوصی را رقم زده و دارایی و سرمایه مردم را هم روانه بورس کرد.

درآمدهای ۱۰ هزار میلیاردی از مالیات نقل و انتقال سهام بورس و ۲۶ هزار میلیاردی واگذاری برخی سهام سازمانهای دولتی و ۵۸ هزار میلیارد تومان اوراق بدهی سال ۱۳۹۹ از یک طرف تا حدودی دولت را در تامین نقدینگی کمک نمود ولی مردم بی اطلاع از روند بورس ضرر کردند.

مردمی که انتظار غلط سود تورمی و بادآورده از معاملات بورس را داشتند بورسی که با روشهای قیمت گذاری خاص و غیر اصولی حباب و انتظارات تورمی را بر روند معاملات ایجاد کرد و سرمایه خصوصی مردم را در معرض آوار و طوفان مشکلات اقتصادی کشور قرار داد. در همین روزهای اخیر هم شاهد رشد بیش از ۶۱ درصدی صفهای فروش سهام هستیم که نشان از نوسانات هشدار دهنده بورس برای سهامداران است.

لازم به ذکر است که کسری بودجه دولت هر سال نسبت به سال قبل با افزایشی همراه می‌شود که نشان دهنده رشد هزینه‌ها و مخارج دولت است. بطور مثال مقایسه کسری بودجه حدود ۸۰ هزار میلیاردی سال ۹۸ با ۲۰۰ هزار میلیاردی سال ۹۹ نشانگر افزایش هزینه‌ها و مخارج دولت است و اصلا ربطی به تحریمها و فشارهای خارجی ندارد که معمولا با استقرار داخلی و یا فروش اوراق مشارکت تامین می‌شود!

داستان انتخابات

سیدلر کوچه‌سی

اسماعیل اسماعیل زاده شبستری

کشخانه دور کوچه لرون آغاسی صفر اتمز اورا سفر آی بالا (معجز)

میر عبدالله، میر ابوالقاسم و میریوسف و میرعباس خرمی نژاد، میرعلی اصغر نوگل سادات، حمید سلیمان زاده، محمود ستاری، رضا کفاشیان، سیدجواد و میر ابوالحسن صفی زاده، میرعلی باقری، حاج حسن دولتخواه، حاج حسین دولتخواه، کربلایی رضا برزگر، کربلایی حسن کوزه گر و فرزندان و نوه‌های ایشان محمدآقا، حاجی آقا، نقی، تقی، رضا، ابراهیم و کریم کوزه گر، میر ابوالفضل سیدی، میرمحسن، میریعقوب و میر داوود معصومی، سلطانعلی حقیقی آذر و فرزندان ایشان آقا، محمود و هاشم حقیقی آذر و...

قابل ذکر است که آقای عباس ثمین از ساکنان کوچه یاد شده، دو باب مدرسه دخترانه و پسرانه در کوی جدیدالتاسیس بش توت لار احداث و به نام والدین خویش به اداره آموزش و پرورش شبستر اهدا نموده است. لازم به توضیح است که کوچه سیدلر، تنها کوچه در شبستر می‌باشد که بنای آن از ابتدا تا کنون، بافت سنتی خود را حفظ کرده و هیچ گونه ساخت و ساز و یا تغییراتی در آن کوچه صورت نگرفته است.

اسامی تعدادی از ساکنان کوچه سیدلر که از گذشته به خاطر دارم به شرح زیر مرقوم می‌گردد: آقایان حاج میرآقا و فرزندان و فرزندان میرمهدی و فرزندان، بنیانگذار ورزش نوین ایران و مربی شمشیربازی احمدشاه قاجار، کربلایی سیدمحمد ساداتیان، کربلایی یوسف خرازی، سیدمنصور غزالی و فرزندان ایشان میرمحمود، میرکریم و میرغفور غزالی، میرصفی صفی زاده، حاج رضا ثمین، حاج سیدتقی و حاج میرعلی اکبرهاشمی شبستری، محمد مصطفی سید شبستری، میرمحمد سید شبستری،

انتهای راسته بازار به میدان کوچکی منتهی می‌شود که در سمت جنوبی آن، مسجد کشخانه مستقر می‌باشد و در قسمت شرقی آن، کوچه سیدلر قرار دارد و در نیش شمالی آن ساختمان سه طبقه‌ای وجود داشت که در گذشته واحدهایش در اختیار ادارات ثبت اسناد و املاک، اوقاف و امور خیریه، پست و تلگراف و تلفن بود. همچنین در مقابل ساختمان یادشده، حوض آبی به نام کشخانه قلیتینی وجود داشت که شاخه‌ای از آب قنات خیراب در آن جاری بود و ساکنان محل، آب موردنیاز خود را از آنجا تامین می‌کردند که در حال حاضر، حوض یاد شده تخریب گردیده است. قابل ذکر است در سمت شرقی ساختمان مورد اشاره، گاراژی وجود دارد که در سال‌های گذشته، شخصی به نام امیرعلی از اهالی روستای دیزج خلیل، اتوبوس مسافربری خود را در آن مکان پارک می‌نمود همچنین در طرفین آن نیز تعدادی واحدهای تجاری شامل قهوه خانه، مغازه، و انبار کالا دایر بود که مالکیت محل ذکر شده و همچنین ساختمان سه طبقه مورد اشاره متعلق به مرحوم کربلایی سیدمحمد ساداتیان بوده است. لازم به یادآوری می‌باشد مکان ذکر شده، سال‌های قبل به صورت کاروانسرا بوده و روزهای چهارشنبه اهالی روستاهای اطراف شبستر که برای خرید مایحتاج موردنیاز و یا فروش اجناس خود به شبستر مراجعه می‌کردند، اسب و یا سایر حیوانات باربر خود را جهت نگهداری در طویله آن مکان برای چند ساعت با پرداخت مبلغی جزئی به متصدی مربوطه تحویل می‌دادند.

دکتر زرگر

دکتر زرگر

خبرین فرهنگی شهرستان شبستر (شماره زمستان ۹۹)

آبادی	تعداد مجله	اسم و شهرت
شندآباد	۱۰۰ جلد	آقای مهندس محمد رستم پور
شبستر	۵۰ جلد	مرکز نیکوکاری گلشن نور اصناف
کافی‌الملک	۵۰ جلد	آقای حاج احمد احمدزاده
صوفیان	۵۰ جلد	آقای دکتر زلفی پور صوفیانی
شبستر	۵۰ جلد	سرکار خانم فیضی‌زاده (هاشمی)
شبستر	۵۰ جلد	آقایان حاج یوسفعلی و حاج احمد جاهی
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج یوسف کلاهی
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج جمشید کتانی
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج محمد عبدالرزاق زاده
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج پرویز فرجی و پسران
شبستر	۵۰ جلد	آقای مهندس بهزاد قدملی زاده
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج داود روح زنده و پسران
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج مهدی برقی مقدم
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج احمد زرگر زاده
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج مهدی جاه‌بین
شبستر جهت ارسال به استان‌بول	۵۰ جلد	آقای فریدون حیدری
شبستر	۵۰ جلد	آقای حاج ایوب پورعباس
شبستر	۴۰ جلد	آقای حاج ستار شیراحمدی
نوجه ده	۳۰ جلد	آقای حاج فیروز تشکری
وایقان	۳۰ جلد	مجتمع فرهنگی، اسلامی وایقان
وایقان	۲۰ جلد	شرکت نگار آزمایش
بنیس	۲۰ جلد	آقای حاج محمدتقی خزانی
کافی‌الملک	۲۰ جلد	آقای حاج میرباباسیدی
کافی‌الملک	۲۰ جلد	آقای حاج محمدحسین بابائی
شبستر (آمریکا - کالیفرنیا)	۲۰ جلد	آقای دکتر جمشید جعفری
شبستر (کانادا - تورنتو)	۲۰ جلد	آقای مهندس محمدتقی پیروز فرد
تهران	۲۰ جلد	آقای مهندس احمدعلی پیروز فرد
شبستر	۲۰ جلد	آقای شهرام نمازی
شبستر	۲۰ جلد	آقای مهندس فرج کریمی
شبستر	۲۰ جلد	آقای حاج حسن افلاکی
شبستر	۲۰ جلد	آقای حاج سیدرضی بابائی
شبستر	۲۰ جلد	آقای محمد گزیده‌پور
شبستر	۲۰ جلد	آقای حاج حمید بی مثل شبستری
شبستر	۲۰ جلد	آقای حاج غلامعلی شیراحمدی

خیرین فرهنگی شهرستان شبستر (شماره زمستان ۹۹)

اسم و شهرت	تعداد مجله	آبادی
آقای حاج محمود بابالوئی	۱۰ جلد	کافی الملک
آقای مهندس وحید امیرهدائی	۱۰ جلد	شبستر (استرالیا - ملبورن)
آقای حاج میرجمال موسوی	۱۰ جلد	شبستر
آقای غلامرضا اجمالی	۱۰ جلد	شبستر
آقای حاج حسن پورمطلب	۱۰ جلد	دریان
آقای حاج احمد حسنی	۱۰ جلد	تیل
آقای حاج محمود عباس زاده	۱۰ جلد	شبستر
آقای فرهاد فکرت	۱۰ جلد	شبستر
آقای دکتر محمدباقر احسانی	۱۰ جلد	کافی الملک
پخش پرشیا	۱۰ جلد	تهران

با سپاس فراوان از خیرین محترم به اطلاع می‌رساند شمارگان اهدایی آنان در مراکز زیر توزیع می‌گردد: دانشگاه‌های شهرستان، دبیرستانهای پسرانه و دخترانه شهرستان، کتابخانه‌های شهرستان، نهادها و مراکز فرهنگی و ورزشی و اجتماعی، سازمانها و ادارات دولتی، شهرداریها و شوراهای شهر شهرستان.

مشترک گرامی

فصلنامه پیام شبستر در آینده به دو صورت الکترونیکی و چاپی منتشر می‌شود. اشتراک سالیانه الکترونیکی ده هزار تومان و اشتراک سالیانه چاپی پنجاه هزار تومان است. لطفاً نوع اشتراک خود را اعلام فرمایید. ضمناً برای ماندگاری و نگهداری می‌توانید از حالا مجموعه چاپی را رزرو نمایید.

فرم اشتراک فصلنامه پیام شبستر

- ۱ فرم مشخصات را تکمیل فرمایید.
 ۲ وجه اشتراک را به شماره کارت ۳۵۴۶ ۴۹۰۳ ۱۰۱۱ ۵۸۹۲ در بانک سپه شعبه فاطمی به نام جمعیت خیریه شبستری‌ها و یا شماره حساب جاری طلایی ۱۲۱۲۴۱۲۳۳۵۴۱۷ به نام جمعیت خیریه شبستری‌ها در بانک سپه شعبه فاطمی کد ۱۷۰ (مخصوص مجله پیام شبستر) واریز فرمائید.
 ۳ فرم مشخصات یا کپی آن را همراه با فیش بانکی یا کپی آن به نشانی تهران صندوق پستی: ۱۵۸۱۷۵۸۴۶۷ و یا شماره نمابر ۶۶۹۳۷۳۶۴ ارسال نمایید.
 ۴ ضمناً می‌توانید مدارک را به مسؤولین نشریه تحویل دهید.
 ۵ هزینه اشتراک یکساله فصلنامه و پست مبلغ ۵۰/۰۰۰ تومان می‌باشد.

فرم مشخصات:

نام و نام خانوادگی: تاریخ تولد: مدرک تحصیلی: شغل:
 نشانی دقیق پستی: کد پستی: تلفن تماس:

مراکز فروش مجله در تهران

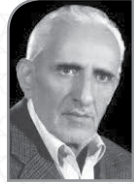
- ۱ مجتمع اسلامی نور شبستری‌ها واقع در میدان فاطمی (مسجد نور)، تلفن: ۸۸۹۶۰۲۲۲
 ۲ هیئت عزاداران قمر بنی‌هاشم واقع در خیابان پیروزی خیابان دهقان کوچه اول، تلفن: ۰۹۱۲۳۱۱۹۲۲۰
 ۳ میدان انقلاب اول آزادی بازار ایران طبقه اول کتابفروشی گلشن راز، تلفن: ۶۶۴۳۸۵۲۸
 ۴ خیابان سپهبد قرنی چهارراه سمیه روبروی دادگستری دفتر فنی سینا تلفن: ۰۹۱۲۵۳۳۶۱۹۸
 ۵ شهرک اکباتان مجتمع تجاری نگین فاز ۳ پلاک ۵۵ فروشگاه الکترون تلفن سعید ۴۴۶۶۳۷۶۰ - ۴۴۶۳۵۶۱۵

مراکز فروش فصلنامه پیام شبستر در شهرستان

- ۱ ارومیه: خیابان امام جنب بانک ملت شعبه مرکزی - داخل کوچه کتابفروشی بهار - احمد یوسفی، تلفن: ۰۴۴۳۲۲۳۸۴۴، همراه: ۰۹۱۴۱۸۶۶۵۹۷
 ۲ تبریز: خیابان امام روبروی مصلحت‌انتشارات شایسته - محمد زارع، تلفن: ۰۴۱۳۵۵۶۱۹۶۱، همراه: ۰۹۱۴۱۱۴۸۹۳۳
 ۳ تسوج: خیابان مصلی امام خمینی، روبروی بانک کشاورزی، کتاب فروشی و مطبوعاتی خوش نیت، تلفن: ۰۴۱۴۲۵۷۲۵۱۵
 ۴ کرج گوهردشت پایین‌تر از میدان رستخیز روبروی بانک پاسارگاد کوچه مسجد دفتر و کالت خانم مهری شمالی تلفن ۰۲۶۳۴۲۰۵۳۴۶
 ۵ شبستر: ۱- دهکده‌های روزنامه فروشی ۲- مقبره شیخ محمود شبستری ۳- تعاونی فرهنگیان ۴- املاک کمالی اصل

گونئی لهجه سینده ایشلنن بیر کلمه باره ده

دکتر محمد تقی زهتابی

همده اورمو گۆلودور، بودا شهبه سیز منطقه نین، گۆستردیگیمیز سو منبعی اولان، بولودلارینین پارانماسیندا تأثیرسیز دئییلدیر. گونئی و شبسترین اساس سو منبعی اولان یاغیش و بولودلارین اساس منبعی نی قیسا شکیلده تصویر ائتدیکن سونرا، بیلیمک لازیمدیرکی، بو حادثه ایله علاقه دار اولراق یارانمیش کلمه لر و سۆز بیرلشمه لری ده اولدوقجا قدیم تاریخه مالیک اولان دیل حادثه لری اولمالیدیر. همین بو سو منبعی ایله علاقه دار ان قدیم زمانلاردان شبستر و گونئیده یارانمیش کلمه لر و سۆز بیرلشمه لریندن بیری یوخاریدا گۆستردیگیمیز کیمی، "بامبیلی بوغای" سۆز بیرلشمه سیدیر.

مرکزینده یئرلشیر. بو منطقه نین یاغیشلاری، قاری، یعنی طبیعی سولاری نه خزرین بوخاریندان / تالیش داغلارینین سدینه گۆره /، نه ده فارس کۆرفسی و عمومیتله هیند اوقیانوسو بوخاریندان / جنوبدا و اوزاق اولدوغونا گۆره / تأمین اولمور، قارا ده نیز ایسه شمالدادیر. بو منطقه نین سویو اساسا جنوبغرب طرفیندن، یعنی آرالیق ده نیزیندن /مدیترانه / قالخیب گلن بوخارلار و بولودلارلا تأمین اولور، بودا قسما یئرین وضعی حرکتی ایله علاقه دار اولان واقعیتدیر و بونا گۆره ده باشندان- بینادان بئله اولموشدور. بو بولودلار و بوخارلار گونئیین و شبسترین جنوبغرب اوفوقلریندن گلیر. شبسترین همین جنوبغرب طرفی

گونئیین شرق طرفلری، او جمله دن شبسترده یاز، پاییز و قیشدا یاغیش و قارین یاغیب - یاغمایا یاغینی بیلیمک اوچون عادی خلق منطقه نین جنوبغرب اوفوقلرینه باخار، او سمتین اوفوقلری و سماسی بولودلو اولارسا، "بامبیلی بوغای" توتوقدور "یاغاجاق" و یا خود "بامبیلی بوغای آچقیدیر" یاغمایا یاغیدیر" - دئیرلر. دوغرونداندا گونئی و خصوصیه شبستر طرفلرینده جنوبغرب اوفوقلری و سماسی بولودلا اؤرتولسه، یاغیش و یا قار یاغار، بولودسوز و آیاز اولسا، یاغمور اولماز. بو تقریباً همیشه بئله اولار و شهبه سیز باشندان-بینادان بئله ده اولموشدور. گونئی ایران آذربایجانینین تقریباً

بولودلا اۇرتولودوكده، ياغيش و قار ياغميشدير. بو طبعي و هميشه تكرر اولان حادثه بير معلومات كيمي نسيلدن-نسيله و ديلدن-ديله ياشليلار واسطه سيله نقل اولموش و جوان نسيللر اونو ياشليلار، بۇيوكلر، عاغيلى لار، تجربه صاحابي اولموشلار، بگلر، آغ ساققاللار و بايلاردان ائشيديب گۇرموشلر كي، ياغيشين ياغيب-ياغماسيني بيلمك ايسته ين بۇيوكلر، آغ ساققاللار، بگلر، بايلار جنوبغرب اوفوقلرينه باخميشلار. عصيرلر و نسيللر بويو بو حالي گۇرموش خلق-ساده خلق بو معلوماتا بييه له ني، ياغيشين ياغيب-ياغماسيني بيلمك اوچون بۇيوكلرين باخدغي يئر، شېسترده جنوبغرب اوفوقلرينه "بايان بيلى بوجاغى" آدى وئرميشلر كي، بوگونكو ديلمىزده دئسك تقريبا "بۇيوكلرين، بيلرين بيلديگى بوجاق" اولار. بو بيرلشمه اوچ مستقىل كلمه دن يارانان بير ايکينجى نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه سي اولموشدور. بو كلمه لر بونلاردير: ۱-بايان ۲-بيلى=بيلن ۳-بوجاغى بو اوچ كلمه نين ايکينجيسى بيلمك فعليندن و اوچونجوسو "بوجاق" كلمه لریندن عبارتديركي، بوگون ده ديلمىزده ايشلنمكده دير. لاکين بيرينجى-"بايان" سۇزو بوگون تقريبا معلوم اولمايان بير سۇزدور، اۇزوده بيرلشمه نين اساس مضموننو اۇزونده گيزله دن سۇزدور. بو كلمه نين كۇونه دير؟ بو كلمه ايكي حيصه دن، باشقا سۇزله دئسك، بوتون التصاقى ديللرده، او جمله دن آناديلينين

شکلينده اولنار جا كلمه گۇرمك اولار. مثلا بيرينجى نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه لریندن نمونه لر: ۱-سۇيولودره /دره آدى / ۲-قانلى دره /دره آدى / ۳-دانا قيران /داغ آدى / ۴-چاي دره /چاي آخارقاسى ايکينجى نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه لریندن نمونه لر: ۱-چئريك قيزى /چئرگزي / (شېسترين شمالغربينده محله. تپه لرین باشلانقيجى / ۲-سداوستو / چاي دره ده يئر آدى / ۳-قوم بره جاني /چاي آرخاقاسيندا بير يئر / ۴-قيزلار داغى /تپه آدى / ... گۇستردىگيمىز بو يئر آدلارى يالئيز شېسترده دير، بوتون گونئى ماحالينى گۇتورسك، بونلارين سايبى مينلره چيخار. بو بيرلشمه شکلينده يارانميش آدلارى تكجه گونئى ماحالى دئييل، آذربايجانين بوتون ماحاللاريندا، اۇزوده چوخ قديم دۇورلردن يارانيب موجود اولموشدور. نمونه اولراق اورمو گۇلونون شرقى و سهند داغلارينين غرب ياماجلاريندا يئرلشن "اوسكو" شهرينين آدينى گۇسترمك اولار كي، ميلاددان آزي ۱۵۰۰-۱۰۰۰ ايل قاباق "اوش قايا" شکلينده يارانيب، زامان كئچديكجه، ايشلنمك نتيجه سينده "اسكو" شكلينه دوشموشدور. ايندى گۇرك ايکينجى نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه سي اولان "بامبىلى بوجاغى" تركيبينده "بامبىلى" كلمه سينين تركيبى، كۇكو و معناسى نه اولموشدور؟ بو يئرلرده ياشاميش اولو بابالاريمىز نسيللر بويو اۇز حياتلاريندا و تجربه ده گۇرموشلر كي، گونئيين جنوبغرب اوفوقلرى

ايکينجى نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه سي اولان "بامبىلى بوجاغى" تركيبينين ايکينجى حيصه سي "بوجاق" سۇزو و اونون منسوبيت علامتى "ى" بوگونكو آذرى ديلي و اونون قايدالارى جهتدن معلومدور و ايضاحا احتياجى يوخدور. /ارك قالاسى كيمي / لاکين "بامبىلى" سۇزو نه دئمكدير: اگر اولده او مركب بير كلمه اولموشدورسا، كۇكلرى هانسى سۇزلر ايميش؟ "بامبىلى" كلمه سينين لئكسيك- لغوى جهتدن كۇكلرينى آراشديرمادان اول بو مسئله نى بيلمك ضرورديركي، آيا بو تركيبه و عموميتله بوگون ديلمىزده اولان اوچ نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه لرى شكلينده، گونئى و خصوصيله شېسترده باشقا يئر آدى و يا آدلارى وارديرمى؟ بو مسئله نى بيلديكده اولما معلوم اولاجاقدير كي، "بامبىلى بوجاغى" تركيبى شېستر و گونئى ماحاليندا تصادفى و كلمه دئييلدير، ايکينجيسى معلوم اولاجاقدير كي، بو يئرلرين اهاليسى ان قديم دۇورلردن هانسى ديلده دانئشميشلار. اولجه بونو قئيد ائتمك لازيمديركي، تاريخ بويو اوچونجو نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه لرى / گونئيين مركزى يئرین كۇزه سي / ايشلنمك نتيجه سينده بير و يا ايکينجى نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه سي شکلينده اولان يئر و جغرافى آدلارينا تصادف ائتميريك، لاکين شېسترين اۇزوو اطرافيندا داغ، چشمه، دره و سايره جغرافى آدلارى داخلينده بيرينجى و ايکينجى نوع تعيىنى سۇز بيرلشمه لرى

ايشتیقاقین اساسینی تشکیل ائدن کۆک و شکیلچیدن یارانمیشدیر: بای*آن. بای کلمه سی ان قدیم دؤورلردن بوتون تورک سیستملی دیلرده ایشلمیش و بو گون آنادیلیمیزده "بگ-بی" تورکییه ده "بئی" و اورتا آسیا ملتلری تورکمن، ارزبک، قازاخ، قیرغیز و سایره ده "بای" شکلینده گنیش صورتده ایشلمکده دیر. کلمه نین معناسی ایسه، مختلیف دؤورلرده، قسما ده بیسه ده، اساسا بؤیوک، باشچی، آغ ساققال، بیلگین و سایره بو کیمی معنالاردا اولموش و شبهه سیز ان اسکی دؤورانلار، یعنی "بامبیلی بوجاگی" سؤزو یارانان دؤورانلاردا همین باشچی، غاگیلی، بیلگین ... معناسیندا اولموشدور.

"آن" شکیلچسی ایسه تورک دیلرینده اسمین جمع علامتیریندن بیرى ایدی و بو گون ده بعضی کلمه لرده، او جمله دن "اران=ارلر، ایگیتلر"، "اوغلان=اوغوللار"، "دوستاخیان=دوستاقلار، زندانیلر" /شبیستین جنوبوندا مشهور چشمه / و سایره ده قالیر، لاکین جمع علامتی مضمونونو ایتیرمیشدیر. محمود کاشغری اؤزونون "دیوان لغات التکر" اثرینده بو جمع علامتینه ایشاره ائدی، گؤستیرکی، او، قدیم دؤورلرده تورک دیلینین اسملرده جمع علامتیریندن بیرى ایمیش. /باخ، دیوان لغات التکر. عربجه. آنکارا. ۱۹۴۰ ص ۵۱ وهامان کتاب تورکجه. آنکارا. جلد ۱ ص ۷۴ / "دیوان لغات التکر" کتابینین تقریبا مین ایل قاباق قلمه

آلیندیگی نظره آینسا، جسارتا دئمک اولارکی، "آن" شکل چیسینین تورک دیلرینده، او جمله دن اسکی آذربایجان، او جمله دن بو گونکو گونئی و شستر اراضیسینده یاشامیش اولو بابالاریمیزین دیلینده اولوب، ایشلمه سی آزی یکی، اوچ مین ایل بوندان اوله عایدیر. دئمک "بایان" سؤزو قدیم زامانلار "بیلگینلر"، "بؤیوکلر"، "غاگیلی لار" ... معناسیندا اولموشدور. هر شئیدن اول زامان کئچیب ایشلمک نتیجه سینده "بایان" سؤزونون "یا" حیصه سی دوشر "بان" شکلینه، یعنی ترکیب "بان" بیلی بوجاگی" شکلینه دوشموش دور. داها سونرا، دانیشیق دیلیمیزده همیشه اولموش و بوگون ده اولان "سس ده بیشمه سی" /آسیمیلاسیون /، حادثه سی اساسیندا "بان" حیصه سینین "ن" سسی "م" سسینه چئوریلیمیشدیر. نئجه کی، قانمیر=قاممیر، "د ینمیر = د یممیر" ، "دؤنمور=دؤممور" و ... کلمه لرینده بوگون ده دانیشیق دیلیمیزده گؤروروک. بو سس ده بیشمه سی حادثه سی نتیجه سینده "بان" بیلی بوجاگی" بیرلشمه سی بوگون شبستر و گونئیده ایشلمن "بامبیلی بوجاگی" شکلینه دوشموشدور. دئمک، نئچه مین ایل بوندان اول گونئی ماحالی و شبستر اراضیسینده یاشامیش اولو آذری بابالاریمیز طرفیندن یارانمیش "بامبیلی بوجاگی" نین بوتون حیصه لرینین کۆکو اصیل تورک کلمه لری اولموشدور.

شبستر ۲۴-۲-۱۳۷۱

آذربایجان شيفاهي خلق ادبیاتیندا نغمه لر

علیرضا صرافى (بیرینجی قیسمت)

۴- سایاچی سۆزلی

سایاچیلار ایلین موختلیف فصیللرینده، مثلا چيله گونو، یادا یایین قوراللیق گونلرینده ائل، اوبا ایچینه گندیب، سایا ادلی شعرلر اوخویارلار.

بیرام قاباچی دا تکه اوینادان تکمچیلرین اوخودوغو شعرلر ده سایالار سیراسیندا یئر توتور.

هم ده بیزلرده یاس سایالاری واردیر کی او حاقد اگیلار بؤلومونده بیلگیلر وئرلمیشدیر.

سایا سۆزونون منشایی حاقدیندا بو گونه کیمی موختلیف نظریه لر سؤیله نیلیب، مثلا فریدون بی کؤچرلی اونو فارسجا سایه سۆزوویله عئینی بیر کلمه کیمی قلمه آلیب، باشقالاری ایسه اونو سایماق فعلیندن آینما بیر کلمه کیمی آنلایبیلار.

منجه سایالارین فورم، مؤحتوا و سۆز خزینه سی باخیمیندان چوخ قدیم بیر قوشمالار اولدوغو نظره آلینیرسا اونو ساکا و ساقا سۆزلیله ایلگیلی اولدوغونو دوشونمک اولار.

معلوم اولدوغو کیمی بیر چوخ شعر و ماهنی آدلاری موعتن تورک ائللرینین آدیله باغلیدیر. مثلا گرایلی، وارساچی، کئشگؤللو، بورچالی، بایاتی، اووشاری ادلی مشهور موسیقی هاوالاری و شعر فورملاری، گراییلار، وارساقلار، کئشگوللور، بورچالیلار، بایاتلار، اوشارلار آدیله باغلیدیر.

اولا بیلسین کی اسکی چاغلارین مشهور قبیله لریندن اولان ساکالارین آدینی داشیبیان بو اسکی قوشمالار حقیقتا ده ائله اصلینده ساکالارین طرفیندن یارانمیش اولسون.

ماراقلیدیر کی بو گون اسکاندیناوی خلقلری نین دیلینده ده ساقا ادلی بیزیم سایالاریمیزا اوخشار فولکلوریک شعرلر ترنوم اولماقدادیر. همین سۆز جوک Saga شکلینده انگیلیزجه ده کئچمیش و او دیله شیفاهی، منظوم تاریخی روایت معناسیندا ایشله نیلیر.

سایالاردان نومونه لر:

سلام علیک سای بیلر،

بیر-بیریندن یئی بیلر.

سایا گلدی گؤرونوز؛

سلام وئردی آیینیز.

بیر قویونلا، بیر کئچی

آغلی قارابوز کئچی

سایاچیبا وئرینیز.

نهم او شیشک قویون،

یونو بیر دؤشک قویون.

بولامانی تنزینتیر

قیریلدی اوشاق قویون.

نهم او خاللی کئچی،

ممه سی باللی کئچی.

اوجا قایا باشیندا

توتوبدو باللی کئچی،

گؤیده کی گؤی بولودلار

یورقانیدید چوبانین.

یاستی-یاستی تپه لر

یاستیغیدیر چوبانین.

یومرو-یومرو قایالار

یومروغودور چوبانین.

الینده کی دگنگ

قالخانیدید چوبانین.

یانیندا کی بوز کوپک

یولداشیدیر چوبانین

آغزی قارا جاناوار

دوشمانیدیر چوبانین.

قویونون یوزو گلدی

دولانندی دوزو گلدی.

چوبانین قوجاغیندا

بیر املیک قوزو گلدی.

یئرین داغ اولسون چوبان،

کئفین چاغ اولسون چوبان.

قویونویا خشی ساخلا

اوزون آغ اولسون چوبان.

سیزین جانیز ساغ اولسون

پاییز بوغدا یاغ اولسون

هامینیز ائللگینجه

داماغینیز چاغ اولسون.

نهم قارا قاش قویون

قارلی داغلار آش قویون

آی قارانلیق گئجه ده

چوبانا یولداش قویون.

چوبان قویونو گؤتوره سی.

اونوبره یه بیئیره سی،

آغ بیلکلی گلینلر

ساغیم، ساغیم دئییه سی،

آغ بیر چکلی قاریلار

بیلیغیم، بیلیغیم دئییه سی،

بو اوغومون دئییه سی

اولدوغوندان پای وئرن
 علی اولسون بولداشی.
 وار اولان، الین قیسان
 یاستیغی میسمار داشی.
 وئرن ال آلاه الی
 اللره یاردیم علی
 ائلره یاردیم علی.
 چاخ داشی، چاخماق داشی.
 سایا چییا پای داشی.
 قودو قودونو گوردونمو؟
 قودویا سالام وئردینمی؟
 قودو بورادان اؤتنده
 قیرمیزی گونو گوردونمو؟
 یاغ وئرن یاغلاماغا
 بال وئرن باللاماغا
 قودو گولمک ایسته بیر
 قوبیمایین آغلاماغا.
 قودویا قایماق گرك
 قابلازایماق گرك
 قودو گون چیخارماسا
 گوزلرین اویماق گرك.
 یاغیش کسمه سایالاری
 گتی گتی ها گتی گتی
 قیزیل قیادیبندن
 بیر قیرمیزی گون گتی
 کئچل قیزی قوی ائوده
 ساچلی قیزی گتی گتی
 گون گئدیپ، سو ایچمگه
 آل دونون دییشمگه.
 دومانلار قاچین، قاچین
 گونش یولون آچین، آچین
 توتوب سیزی آسارلار
 بوینوزا دامغا باسارلار.
 قارا تویوق قاناتی
 کیم ووردو، کیم سانادی؟
 گئتدیم گون گتیرمگه
 ایت بالدیريم دالادی

یاغ یتیمین بئلگینه
 یاغ صغیرین باغچاسینا
 یاغ قوجانین دیمه سینه.
 آذربایجاندا ایسه بئله سایالار اوخونار.
 چؤمچه خاتین نه ایستر
 آلاهدهان یاغیش ایستر
 الی قولو خمیرده
 بیر جه قاشیق سو ایستر
 چاخ داشی، چاخماق داشی
 یاندي اورگیم باشی.
 بیچینلرین بولداشی
 اکینلرین بولداشی
 قالاق، قالاق خرمنلر
 هانی چابین نم داشی؟
 چاخ داشی، چاخماق داشی
 یاندي اورگیم باشی.
 یاندي آلمالار باشی،
 یاندي هئیوالار باشی،
 هئیوالار ساری ساری
 دوزله بیر ساپا قاری.
 بولوتلار سیزی تاري
 گلین بو کنده ساری.
 بو کنده بی لر کنیدی،
 ایگیت خی لر کنیدی.
 داغلار قوراق - قوراقدی
 تیکان توراق - توراقدی
 تیکان نه یه کاریمدی،
 منه لازیم اوراقدی.
 چاخ داشی، چاخماق داشی
 هانی گویون بولداشی
 یاندي داغلارین باشی
 آلاه بیر یاغیش گؤندر
 گؤیرتسین داغی، داشی.
 آلاداغین بولدو،
 اکینچی نین اومودو
 آلاه بیر یاغیش گؤندر،
 آریا، بوغدا قورودو.
 چاخ داشی، چاخماق داشی
 سایا چییا پای داشی.

بو قیزی مین دئیه سی.
 ساری سو یوقالاندا
 بوز کویگه تۆکه سی.

 یاغیش ایستمه سایالاری
 سایاچیلار ایلین قوراقلیق آیلاریندا
 دا کندره، گلیب یاغیش سایالاری
 اوخورلار:
 آلا داغین بولدو،
 قارا داغین بولدو.
 آلاه بیر یاغیش گؤندر،
 دئملمیز قورودو.
 یاغیش ایستمه سایالاری عئینی حالدا
 موعین مراسیم ایله ده کئچیریلیر.
 بونلار کوسا گلین بعضاده چؤمچه
 خاتین آدلاری ایله آدلانیر.
 قاشقاي تورکلری یاغیش ایستمه
 مراسیمینده بئله اوخویارلار:
 کوسا گلین نه ایستر؟
 تاریدان یاغیش ایستر.
 آلاه یاغیش وئره یدی
 نذریم قبول اولایدی.
 یاغ یاغیشیم سئل گله
 یاغ تایتتیملر دویا.
 یاغ فاغیرین آریاسینا
 یاغ قوجانین لته سینه
 تاري ایشی حسابدیر
 کوسا خاستی سئلایدیر.
 خوراسانین دره گز بؤلگه سینده بو
 نغمه نی اوخویارلار:
 کوسان کوسان نه ایستر؟
 تاریدان یاغیش ایستر.
 کوسان ایشی قصابدی
 قاردا یاغسا حسابدی.
 کوسان یازیق کاسیبدی،
 چوخ بورج اونو باسیبدی.
 آلاه یاغیش وئر گینن
 نذریم قبول ائت گینن.
 یاغ یاغیشیم سئلگینه،

آنا سسی

مرورید دل‌بازی

آنالار سسینی قالدیرسین گرک،
کۆرپه لرین عۆمرو خزان اولماسین
جوان انسانلارین بختینه بیرده
فلاکت سۆزونو یازان اولماسین

قالدیرسین آنالار سسینی گرک،
کۆرپه دوداقلاردا نغمه سوسماسین
چکیلسین دونیانین افقریندن
سویوق بوز نفسی کدرین ، یاسین

یوکسلسین قوی سسی مرد انسانلارین،
آزادلیق هر یئرده غلبه چالسین
صلحین، عدالتین شانلی بایراغی،
مبارز اللر ده قالخیب اوجالسین

میشوو حاقینده شعر لر

میشودان گنده جک قارلار، دومانلار
منی اونوتمازلار آبیق اینسانلار،
سۆزلریمی اوخور درس اوخویانلار،
قشمین اوره گین یارالی گوئی.

میشوداگی ، سوواریرسان هر یانی
تعریفین بورویوب آذربایجانی
سن جنت ائدیسن گونئیستانی
سنین گول چیچگین هنج وخت سولماسین
منیم ده بیر گونوم سنسیز اولماسین.
عاشیق قشم

گول بیتیریرسن توینا ائللرین
سندن اولار گول چیچگی چۆللرین
یادلارا دائم غضبین گۆسته ریر
های قوپاریب یازدا جوشان سئلرین
بیردئی اوقلبونده نه لر وار میشوو
سن ده گولر گول ، بولاق آغلار میشوو
دوکتور زهتابی

قوینودا بینالی میشووم، چال - چاغیر اولسون
بدخواهیوا مؤحتت یوکو داغدان آغیر اولسون
هر بیگ ، گلینین اوولادی بابک تک ایلمز
قیزلار هجر، اوغلانلاری ستار، باقر اولسون

دوشنده قارانلیق چۆکنده دومان
قوجامان میشولار ایتر نظرین
طوفان بولوتلاری داغیدان زمان
میشوو بولوتلارا باش چکر یئردن
گونش گونشلیغین ایتیره بیلمز
بولوتلار اؤرتسه ده اوزونو هرین
گۆله اؤردک، قاز گله
شبستره یاز گله
قشم عمی کاش بیرده
دۆشه سالاس

ایدعاوشیشیرتمہ بین عاقبتی

جواد اقدسی (دوغوم ایلی ۱۳۸۴)

دئیرلر، قدیم زامانلاردا اوچ یولداش واریدی . بو اوچ یولداش بیرری بیرسیندن ایددعالیدی . گونلرین بیرسینده بو اوچ یولداش بازارا ایاق قویورلار. بازاردادا یورودوکجه، بیرری بیرلری ایله گوپلاییب، شیشیرتمه یه دوام اندیرلر. بونلار بازارری گزدیکدن سونرا قهوه خانایا کئچیرلر. گینه اوردا دا اؤز آرالاریندا شیشیردیرلر.

قهوه خانانین بیر بوجاغیندا، بیر عاقیلی قوجا درویش اوتوروب، بونلارین صؤحتلرینه یاخشی قولاق آسیرمیش. بیر آز سونرا درویش اونلارین یانلارینا گئدیر. درویشین گؤستریشی ایله، اونلارین شیشیرتمکلرینه گؤره، اوچ یولداشین آراسیندا مش (مرج) باغلانیر. کی، گئجه ساعات اوچ میزانلاریندا قبریستانا گئدیپ، اوردا قبیر داش لارینین بیرسینین یانینا بیر میخ چالسین. بئله لیکله بیز بیلریک کی، گئدیپ سیز، قاییداجاقسینیز.

(او زامانلاردا قبریستان لار ایندیکی کیمین اییشیق اولمورموش)

بو اوچ یولداشین ایچینده ایکی سی بو سؤزه دورمورلار. آنجاق بیرسی قبول ائتدی و گئجه اولدوقدا گئتدی، چیخدی قبریستانا و قبریستانین اورتاسیندا بیر قبیرین یانینا. و میخ چالماغا باشلادی. میخی کامیل یئره ووردوقدان سونرا دوروب گئتمک ایسته ینده، دورانمادی و یئره بیخیلیدی. اوزیله فیکر ائتدی کی، اؤلولر بوندان توتوبلار. اونون فیکریله قورخودان باغری چاتلادی و اوردا اؤلدو. سحر اولدوقدان سونرا درویشیله ایکی دوستلار قبریستانا گئتدیلر و اوغلانین جنازه سینی گؤرولر. اما ایکی یولداش بیلمه دیلر کی، یولداشلاری ندن اولوب؟! عاقیل درویش، کئچدی یاخینا و نیظاره ائتدی و بیلدی کی، بو میخی کیریخیب، قویوب پانتولونون اته بینه و یئره چالیبدیر. آیاغا دوراندا، بئله فیکر ائدیپ کی، اؤلولر بوندا توتوبلار و قورخودان باغری چاتلاییب و اولوبدور.

محمد فداکار «سلیم اوغلو»

داغی داشی آشیب گلسن
بولاق تکین جوشوب گلسن
آخار سویا دوشوب گلسن
بیلرسن کی ایستک نه دیر

اونوتماسان اوز دیلینی
گوزدن آتماسان ائلینی
توتسان بیر یازیق الینی
بیلرسن کی ایستک نه دیر

بیر گول اولسان اوز کولوندا
یانیلماسان دوز یولوندا
گول بیتیرسن ساغ سولوندا
بیلرسن کی ایستک نه دیر

ایلهام آلسان خوجالاردان
ایشیق سالسان اوجالاردان
آی تک باخسان باجالاردان
بیلرسن کی ایستک نه دیر

باش ایمه سن سولئیمانا
قاپیلماسان قودورقانا
آرخا دورسان دوز اینسانا
بیلرسن کی ایستک نه دیر

سلیم اوغلو خسته قالسا
اوره بینی غملر آلسا
بیر دوست اونو یادا سالسا
بیلرسن کی ایستک نه دیر

بیزیم اسماعیل افندی

مهندس حسین اقدسی

چوخ وقت لر اسماعیل افندی نی اوردان سیر ائده ردیک. او چوخ گۆزل استانبول تورکجه سیله اوخویاردی و بیزلرده باخیب، قولاق آساردیق. او گون اسماعیل افندی اریک لری سیلکه له ییب، سبده دولدوردو. ایسته دی گوتوروب کارخانایا گتیرسین داها گوجو چاتمادی. باشینی قاوزایاندا گۆردوکی، بیز دووردان اونو گۆروروک، اوجا سسیله قیشقیردی: «هایدی جوجوکلار شورایا گلین! بونو کالدیرین بنیم سیرتیما.» بیز، بیر شئی باشا دوشمه ییب، گولوردوک. بیزیم بابا او صحنه نی گۆرور و اسماعیل افندی نین نه دئمه سینی باشا دوشور. و بیزه دئییرکی، گندین اونا یاردیم ائدین، اریکلی کارخانایا گتیرمک ایستیر. اسماعیل افندی اریکلی گتیردی. بابا تکرار بیزه دئدی: افندی یه یاردیم ائدین اریکلی قاپانا قویسون! ائله ده ائتدیک. بابا اسماعیل افندی یه دئییرکی، افندی دییه بیلمزدین کی، گلین بونو قوزو زاین منیم چینیمه؟! اسماعیل افندی تکرار استانبول تورکجه سیله دئدی: «حاجی نه یاپیم بؤیله آیشدیک، بیزیم تورکجه نی اوردان اولارکن تام اونودموشام.» فیکریمجه بیزیم بابا دابیر شئی باشا دوشمه ییب، دئدی: یاخجی - یاخجی یاپیب - آیشما!! تۆکون تاباقلارا، گل یازیم دفتره نه قدر اولدو؟!!

شبسترده قدیم زامانلار نئچه یئرده «اریک کارخاناسی» واریدی. یعنی اریکلی آلیب اوردان «لؤلؤ» ائدردیله. اوزامانلار شبستر و گونئی ده بوللو اریک اولاردی. بو اریک کارخانالاری دا، بیری، قلعه باغی محله سینده آقای بهرامی نین - دوستاخیان باشیندا ، آقای عبدالله ایرانی - نوکا و باشیندا آقای قیشلاغی و حریری و بیزیم اریک کارخانامیزدا ، داییم آقای رستمزاده و اقدسی ، سینک آوا باشیندا ایدی. البته بونو دئمه لییم کی، اوزامان بادام و لؤلؤ محصولو شبسترده آلمانا صادر اولاردی. خصوصن بادام بورس دا ایدی. بو اریک کارخانالاریندا چالیشانلار، خانیم لار اولاردی. بعضن ده مدرسه اوشاقلاری دا گلیب ایشلردیلر. یادیم گلنه نی تاباغین بیرینی بیر قیرانا قارخ ائدردیله. سینک آوا کارخاناسینین مدیریتی داییم مشهد اسماعیل رستمزاده ایله ایدی. و بیزیم بابا حاجی حسن اقدسی ده آرا سیرا کنترل اوچون گلیب باش چکردی. گونلرین بیر گونونده بیزیم بابا کارخانایا گلیب، من ده رحمتلیک قارداشیم جواد ایله اوردایدی کارخانا ایله دووار بیر اسماعیل افندی نین باغی ایدی. اسماعیل افندی ۳۰ ایل استانبولدا قالدانان سونرا آنا یوردو شبستره قاییدیب، داها بیرده استانبولا گئتمه دی. کارخانانین دووولاری آلچاق اولدوغو اوچون بیز

چاغداس شعریمیزه اؤتری باخیش

کریم قربانزاده

((“آذربایجان مدرن شعری گنجہسی “ مراسیمینده کی چیخیشین متنی))

آیلرلار، بو آلیش- وئریش، دونیانین ادبی خزینہ سینی و معنوی ثروتینی گونو- گوندن آرتیرمیشدیر. اوروپادا ویکتور هوگودان سونرا شارل پییر، بودلر، پول وئرلین، آرتور ریمبو، سونرالار ترکیهده جلال ساهر، ناظم حکمت و آذربایجاندا ایسه رسول رضا مدرن اثرلر یازیب، یارادیب و شعر دونیامیزین سیماسینی دییشدیرمیشلر. آنجاق معاصر آذربایجان مدرن شعری بو دؤرده میرزاتقی خان رفعت کیمی شخصیتین آدی ایله باغلیدیر.

تقی رفعت ۱۲۶۸ ایلده تبریزده آنادان اولوب، عالی تحصیلاتینی استامبولدا بیتیرن زامان اوروپانین مدرن شعريله دریندن تانیس اولور. وطنه قاییداندان سونرا شیخ محمد خیابانی حرکتیندا تجدد و آزادستان روزنامه لرینین بانیسی اولور. او، تجددده ملک الشعرا ی بهار و باشقا ادیب لرله یئنی ادبیاتین نماینده سی کیمی ادبی مجادله لر آپاریر. تقی رفعت له برابر شمس کسمائی نین شعرلرینی ده آذربایجان مدرن شعرینین ایلك آدیملاری کیمی حساب ائتمک اولور.

تقی رفعتین نظرینه کلاسیک ادبیات گون ایستکلرینه جواب وئر بیلمزدی. او یورولمادان اؤز گوجلوق قلمی له، درین دوشونجه سیله، چوخ جسارتله کهنه فیکرلرین قارشسیندا دایانیر، موباریزه آپاریر. آنجاق بوموبارزه نین عؤمر و چوخ چکمیر. رفعت ۱۲۹۹ ایلده ۳۱ یاشیندا هله آرزولاری یئرین توتمادان حیاتیینی بیر یوللوق ایتیریر.

تقی رفعتین لایبقلی دوامچیسی حبیب ساهر اولور. حبیب

چاغداس شعریمیزین دونینی دوشوننده مشروطه انقلابی یادا دوشور. آذربایجان سماسیندا ابدی پارلاق بیر اولدوزا چئوریلن مشروطه، خالقیمیزین طالعینده یئنی بیر باشلانیش ایدی.

مشروطه انقلابی آذربایجاندا تکجه سیاسی اوپانیشا بوخ، بلکه عمومی ساحه لرده خصوصیه ادبیاتیمیزین دیرچه لیشینده بؤیوک رول اوپنایمیشدیر. انقلابدان دوغولان سیاسی، اجتماعی، مدنی، ادبی تشکل لر، خصوصیه مستقل مطبوعات، قافقازدان گلن انقلاب سسی، اوروپادان گلن الوان ادبی نوع لر، ادبی مدنی جمعیتلرده طراوتلی بیر اتمسفر یاراتمیشدی.

بو زاماندا ائلیمیزین درین دوشونجه لی ائولادلاری عباسقلی باکیخانوف، میرزا فتحعلی آخوندوف، سید عظیم شیروانی، عبدالرحیم طالبوف، میرزا آقا تبریزی، حسن بی زردابی، جلیل ممدقلیزاده، میرزا علی اکبر طاهرزاده (صابر)، معجز شبستری و دیگر شاعر و یازیچی لار اؤز آمال- آرزولارینی یئرینه یئرتمگه، ادبیاتی گؤیدن یئر ائندیریب، درباردان انشیگه چکیب، ادبیاتی چؤرک اغاجی دوزلدنلر، سیله یه ساتانلاردان قورتاریب، چاغداس آذربایجان ادبیاتی نین تمل داشینی قویدولار. بو چاغدان باشلایراق، شعریمیز کئچمیشه، گون مسئله لرینه تنقید گؤزوبله باخماغا باشلادی؛ استبدادین، ارتجاعی قوه لرین و خالقین مادی- معنوی ارثینی محو ائدنلرین علیهینه قالدی؛ و بو قالدیش ائله بو گونه قده ده داوامدادی...

ادبیات دونیاسیندا بوتون خالقلار بیر بیرینه بورج وئریب، بورج

کلاسیک شعرین محتواسین بوتولوکده دئیشیبیلر. منجه بونا ساهر، شهریار و سهند ان گوزل اؤرنکلر دیلر .

معاصر آذربایجان ادبیاتی نین گؤزکملی شاعری بولود قارا چورلو سهند ۱۳۰۵ ایل ده آنادان اولوب. سهندین شعرینده مضمون، یئنی ومدرن چاغین مضمونلارینی داشییر. آما سهند فورماجا هله اؤزونو کلاسیک شعردن قیرا بیلیمیر. "سازمین سؤزو" و "شهریارا بیر مکتوب" بو ادعائین ثبوتودور.

علیرضا نابدل (اوختای) ۱۳۲۳ ینجی ایلده آذربایجانین دؤیونن قلیبی تبریزده آنادان اولموشدو و نحصلاتی نی حقوق رشته سینده بیتیر میشدی. اوختای ۴۰ ینجی ایلرده آذربایجان اوشاق ادبیاتی نین تمل داشین قویان صمد بهرنگی له تانیس اولور. بو تانیسلیغین عؤمرو آز اولسادا ثمره سی چوخ دیرلی و اونودولمازدیر.

اوختاین شعری اونون حیاتینا اوخشا ییر. یئنی لیک، مدرن لیک اونون دنیا گؤروشوندن آسیلیدیر. اوختای قیرخینجی ایل لرینده تام معنادا آذربایجان مدرن شعر ی نین تمل داشینی قویور. آما اگر ایسته سک قیسا بیر باخیشدا مدرن شعرین نه اولدوغونو بیلدیرک، ایلك باخیشدا مدرن شعر دئیلینده اونون فورما گؤزللیک لری و بدیعی لیگی گؤزوموزون اؤنونده جانلانیر. بو باخیمدان کلاسیک شعرین بوتون عادت عنعنه لرینه قارشی دوران شعره مدرن دئییریک و تام معناسیندار و مانتیزمین شعردن گؤتورولمه سینین شاهدی اولوروق.

اوختای تمامیه مدرن بیر شاعر دیر. اونون شعرلری زیباشناسی باخیمینداندان تمامیه قدیم شعردن قیریلیدیر. اوختاین فیکیر دونیاسی او قدهر گئنیشدیر کی اونون اوخوجولاری اونو اوخودوقد امانیمسه یه جکدیر...

بوردا قیسا بیر سؤزده دئمک اولار کی حبیب ساهر و نیما یوشیج آذربایجان شعرینین ، فارس شعرینین آرتیق چاغداشلا ندیر انلاری، اوختای و فروغ فرخزاد، شاملو تام معنادا مدرنلشدیر نلریدیلر.

قیرخینجی ایلردن ۷۰ ینجی ایل لره قدهر معین سببلره گؤره، او جمله دن: دیلیمیزین یاسا قلیغی، شاعرلرین شعرلرینین ایشق اوزو گورمه سی ادبیاتیمیزدا خصوصیه مدرن شعریمیزده بؤیوک بیر بوشلوغون سببی دیر. بو ایل لره تکجه سحر خانم "یاشیل ماهنی" ایله بیر کؤرپو سالیب.

۷۰ ینجی ایللردن بری مدرن شعریمیزین دوامیندا اون لار شاعر اوز عطیرین، بویاسین شعریمیزه جالییب، مدرن شعریمیزین تمثیلچی لری اولوبدولار: ناصر مرقاتی، هادی قارا چای، کیان خیاو، حمید شهانقی، لاله جوانشیر، صالح عطایی، سونرالار رضا غفاری دن و دیگر لریندن آد آپارماق اولار

ساهر ۱۲۸۲ نجی ایلده دونیا یالگیر، انقلابین حال و هوا سیندا، تبریزین ادبی محیطینده بویا باشا چاتیر؛ اؤز معیمی، فیکیر داشی تقی رفعت کیمی ۱۳۰۶ استامبولدا تحصیل آلماغا گئدیر؛ فرانسادیلینی بیلدیگی اوچون اوروپا ادبیاتیندان خصوصیه فرانساین مدرن شاعر یازچسی بودلرین اثرلریله یاخیندان تانیس اولور و سونرالار اونو فارسجا چئویریر.

ساهر تورکیه ده تورک شعر ی نین آدلیم نظر صاحبی، مدرن شاعری جلال ساهرین اثرلریله تانیس اولور. بو حادثه اوندان ائله درین تاثیر بوراخیر کی تخلصونو اوندان گؤتورور. دئمک آذربایجان ادبیاتیندا بؤیوک بیر حادثه اوز وئریر و شعریمیز زامانلا آدیملاماغا باشلا ییر.

حبیب ساهر سربست فورملو شعر ی آذربایجان ادبیاتینا گتیریر. آما ساهر یالغیز شعری سربستلشدیریر؛ داها دوغروسو اونو کلاسیک دن آبی رراق، چاغداشلا ندیریر. بونا باخما یاراق، او بو گونکو معنادا تام مدرن بیر شاعر اولمور. بو زامان هله ساهرین شعرینده رومان تیزم چوخ گوجلودو. (بوردا قیسا ایضاح و ثرملی یم کی رفعتین وفاتیندا ایکی ایل سونرا ۱۳۰۱ ده نیما یوشیج "افسانه" تی یازیر و فارس شعرینده یئنی لیگین و تجددون تملین قویور.)

حبیب ساهر دن سونرا سربست شعریمیزده قیرخ ایل لیک بیر اوچوروملوق وار.

چاغداش ادبیاتیمیز ملی حکومت دؤرونده شاعر لر مجلیسی نین قورولماسیندان فایدالاناراق، ادبیاتیمیزدا بیر فرصته چئوریلیر. بو دؤردن اون لار شاعر ادبیاتیمیزدا قالارقی اولورلار. او جمله دن: سهراب طاهر، علی توده، مدینه گولگون، بالاش آذر اوغلو، محمد بی ریا، هاشم ترلان، یحیی شیدا، مظفر درفش، عباس بارز، میر مهدی اعتماد، سهند و...

پهلوی رژیم ی نین ایله ملی حکومت قانا چکیلندن سونرا، شاعر لر مجلسیندن قالان یادگار لار و قیرخینجی ایللرده ادبیاتا اوز گئیرن شاعر لر، بهمن انقلابینا قدهر چاغداش شعریمیزین نماینده لری کیمی چیخیش ائدیرلر. استاد شهریار، محمد علی محزون، مفتون امینی، عباس صابری، سلیمان ثالث، قافلانتی، احمد شایا آلو، علیرضا نابدل، حبیب فرشباف، حسین دوزگون، چای اوغلو، کریم باریش، سؤنمز، کریمی مراغه ای، میرزا شهرک و باشقالاریندان آد آپارماق اولار، بودؤروده دیلیمیزین یاساق اولدوغونا گوره، نادر شاعرلرین اثری چوخ آز سایدا ایشیق اوزو گؤرور.

یوخاردا آد چکدیمیز شاعرلرین بیر چوخونون اثرلری انقلاب عرفه سینده و اوندان سونرا باسیلیر. او زامان چاغداش ادبیاتیمیزین اوغوروندا چالیشانلار، شعرین محتواسین، معناسین، بویالارین، حیران ائدیجی درجه ده ارتقا وئر یب،

باراما

حسن کافی معلم: بو یازینی استاد طباطبائی دن دی. اوزون مددت تبریز مرکزی کتابخانا (کتابخانه نخجوانی) سی نین مسؤلوی ایدی. آواز قو اونون بؤیوک اثرلریندن دیر) دئییه نیسکیل تیکه سی کیمی الیمیزه چاتدیریبیلار. ساغ اولسونلار.

«یونانلی زوربا» نین یارادیجیسی، نیکوس کازانتزاکیس، دئمک اولار، ایلک انساندیر چالیشیب آغزینین ایستی بوغ ایله ایپک بوجک کپه نه بی نی قیزدیریب، هر نه تئزراق اؤز بارامادان (پيله سیندن) چیخا.

کازانتزاکیس اوشاقلیق دؤورانینا باغلی اولان کدرلی حکایه نی بئله آچیقلایر:

چون کپه نه بین پيله دن چیخماغی اوزون مددت طلب ائدی، تصمیم توتدوم بو گئدیشاتا سرعت وئرم. آغزیمین ایستی بوغ ایله بارامانی قیزدیردیم، آنجاق آز مددت ده بارامادان چیخان کپه نک، قانادلاری باغلی قالمیش اوچون گؤزومون اؤنونده تلف اولدو. گؤردوم اعتمادا باغلی دوزوم لازیم ایتمیش کی، گونشین ایستی سی کپه نه بین بارامادان خیلاص اولماغینا یاردیم ائده ...

آنجاق من دوزمه بی دوشونمه میشدیم. او کیچیک جنازه بو گونه جه وجدانیم آغیرلیق ائدیر. اما منی بیر قالارغی و اخلاقی دوشونجه یه اوغراتدی. دوشوندوم بو دونیادا یالنیز و یالنیز بیر گناه وارسا اودا طبیعتین و کایناتین قانونلارینا بیلمه مزلیکدن زورا قویماقدیر. دئمک، طبیعتده نورمال یاشاییشی بییه لئمکده بوللو دؤزوم لازیمدیر. او یولو گئتمه لیپک کی، طبیعت اونو بیزه عنایت ائدیپ. یوخسا آغیر هزینه اوده مه لیپک.

دان دریرم

مهناز صابونی «آیتای»

سنین گونئی باخیشیندان گونه باخان دریرم
سئحیرلی دیل _ دوداغیندان، اینان کی جان دریرم

ویادداشیمدان آجی دوغونو تومارلامادان
غزل بیتن قلمیمدن تیکان _ تیکان دریرم

یابان میناره ده قامچی، ازیرسه آل یارامی
سسینده دوغمالاشان سئوگی دن اذان دریرم

بولود _ بولود یاغیرام آلنیمین خریطه سینه
ایلمده یاز اکیرم سه، ساری خزان دریرم

وسونریال _ یاماجیمدا بیتیر بنووشه _ لالا
کی زیروهیه قوشولان کؤنلومه دومان دریرم

قارانقولوقلارا چوخ گیزله نیب دی سه کوچه لر
من « آیتای » ام گئجه دن جانلی _ جانلی دان دریرم.

قیشا اوخشاما

دوکتور ارشد نظری

چو خداندر یولونو گۆزلورم، باهار!
گلنده بئله گل، قیسا اوخشاما!

گلیرسن، یاشیل لی-محبّتی گل!
ظالمه ایلمیش باشا اوخشاما!

من سنین آدیندان سئودا اومورام
دویغوسوز، دیل بیلمز داشا اوخشاما!

اورک پنجره مدن باخیرام سنه
اومودسوز گۆزلرده، یاشا اوخشاما!

چیچک لر گۆزل لیک خبرین وئریب
کور گۆزون اوستونده قاشا اوخشاما!

سنی آند وئیریم گوی قورشاغینا-
قانادی قیریلیمش قوشا اوخشاما!

چو خداندر یولونو، گۆزلورم باهار!
گلنده بئله گل، قیسا اوخشاما...!

گینه

دکتر ابوالفضل منتظری

وئرمیشم قلبیمی بیر یاره گینه

تاپیشام دردلریمه چاره گینه

گنتمیشم مسجده یوخ مئخانایا

اولموشام گۆر نجه مئخواره گینه

ساتمیشام زاهیده دونیانی بوتون

وئرمیشم فرشیمی چیلواره گینه

کئچمیشم سۆزلری شیرین، آجیدان

سیمیشم شربتی دیواره گینه

یازدیغیم نامه نی یاریم اوخویوب

چاغیریب دیر منی دیداره گینه

بولسه لر حالیمی مسجیده کیلر

چکه جکلر منه قداره گینه

چیخمارام مئخانادان من ایشییه

وئرمم باش داها اغیاره گینه

كئچميشه بىر جىغىر (بىرىنجى قىسىم)

اكبر صالحى «قاداش»

قاويرما قازماسىن انامدان گىزلى،
كۆپون قىراغىندا ئلىمه گۆتدوم؛
سۆمۆكسوز بىر قايلا سئچىدىن سونرا،
آچدىغىم كۆپەننن آغزىنى اۇرتدوم.

اوغوردوم كۆپسودو، انام دا چاتدى؛
قىزارىب- بوزارىب، پىس كۆكە قالدوم.
آغزىمدا زهەرە دۇندو قاويرما،
اوتانىب باشىمى اشاغي سالدوم.

چۆللەردە بىتگىنىي درمان دىر- دئيه،
انام اۆتك- اۆتك گزىب درردى؛
قازانا دولدوروب، آراغىن چكىب،
خستەيه، سانجىي يا درمان وئردى.

اكنىن توم يئرىن اوجاق ساناراق،
انام بىر قوزونو قوربان كسردى.
قاراجا باساندا باشاقلارنىي،
يئردن اۆز دۇندىرىب، گۆيدن كۆسردى.

دنلى خرمن ايله يئللى هاوادا،
خوش اولوب، دانىشىب، گۆله جك ايدى.
قربىل له اۆلچولن اۆزونە چاتان،
دۇردده بىر پايي دۆز بۆله جك ايدى.

بوغدادان پايىمىز هر نه اولسايدى،
كئچن قىشدا ساتىب يئمىشدىك اونو.
آجى دىر دوغروسو بىر قالاق ايش له-
آلى بوش گئده سن ائوينه سونوا

انام آجى لارى شىرىنله دردى،
ايشچى ميدانىدىن ايشه گئدنده.
بئل باسىب، تر تۆكوب، گۆن باتان چاغي،
هله گۆن چۆرهينن آلدە ائدنده.

ائومىزده خان- بهين يئرى يوخ ايدى؛
نه اونلار گلردى، نه بىز قوباردىق.
اۆزوموز كىمىيله كۆرسو باشىندا،
قىشىن گئجهسىدىن قابىق سوباردىق.

بىر گۆن اۆزلويومده اۆزومه گلىب،
كئچميشه بىر جىغىر آچماق اىستەدىم.
بئش قارىش توز باسمىش يول اۆزەرىدىن،
بىر جوت قاناد ايله اوچماق اىستەدىم.

دوروشدو دوردوغوم چاغىما گئتىم.
اىلك آددىم اتماغىم يادىما گلدى.
پىشىك جىرماغىلا دىدنده منى،
انام، «پىشده» سىله دادىما گلدى.

انام ائششك ايله چۆله گئدىردى،
خورجونون گۆزونە باسىردى منى.
او تاي بىر اوشاق يوخسا داش، كوزه،
جۆتەيب پالاندان اسىردى منى.

داشلى كۆچەلرده قاچدىم بىخىلدىم،
اللىم، دىزلىم قانادى يئنه.
انام گۆزلىمىن ياشىنى سىلىب،
گۆتوردو تومانى يامادى يئنه.

گۆلدە قورباغىن سىنى كسن،
گۆله داش آندىغىم چاغىما گئتىم.
گۆلون بازى سىنا هۆندور داغ دئيه،
دىرماشىب، او، اوجا داغىما گئتىم.

يئر مۇفته، سو مۇفته، چۆر- چۆپ ده مۇفته،
شاه اولوب گۆندە بىر قالا هۆرردىم.
پىس پىسا تانك ايدى، قارىشقا عسگر،
بئله بىر قوشونا فرمان وئردىم.

انام تومانىمى سوي چكندە،
چادراي چولقانىب گىزلى گزردىم.
اوشاق لار اويناردى كۆچە- باجادا،
من ده بىر بوجاغا مىسىب، دۆزردىم.

ائشكىده قار- دومان، ائوده قاويرغا،
اولاندا كئفيمىن شاه گئدىشىدى.
كۆرسويه سوخولوب ناغىل دىنله مك،
قىشىن بال مزەلى دادلى ايشىدى.

ائلیمه دایاندم، اتالار کیمی؛
اؤزومو ائلیمدن آیری سالمادیم.
اؤلکه نین قاباقجیل بالالاریلا،
من ده آياقلاشديم، دالا قالمادیم.

کۆکوندن قیریلان اؤلودور دئییه،
کۆکومله یاشادیم، یاشاما چاتدیم.
آتامین آلینده میخچایا دؤنموش-
کۆهنه تیکانلاری اویوب چیخارتدیم.

آتامین توتدوغو چۆرک بلله سین،
کابابا وئرمه دیم، بالا وئرمه دیم!
بیر قورتوم سو ایله چئینه بیب، اودوم؛
دؤشومو هئچ وده دالا وئرمه دیم!

وارلی نین بالاسی خورما یئینده،
اولاندا، من ده اؤز اییده می یئدیم؛
اونلار آتاسی نین پولون اؤینده،
آتامین اوراغي، بئلیندن دئدیم.

دئیهردیم: آتامین بئلینین تایی-
تاپیلماز آی بالا سیزین ائویزده؛
اؤسته لیک بیر بیچگین اوراغمیز وار،
باش قویماز دوه ده، فیل ده، اؤکوزده!

اونلار بال- قایماغی یئسه ییدیلر ده،
من بیر شیرین چایلی چۆره یه حسرت؛
منده بیر داغ کیمی اؤرک واریدی،
اونلار دا، سئرچه جن اؤره یه حسرت!

قورخونو ایچیمده گیزلتدیییم چۆن،
کیمسه دن بیر سیلله، تپیک یئمزدیم.
هئچ وده بیرینی عاجیز سایاراق،
زور دئییب، حق کسیب، کؤتکلهمزدیم.

آجی لار چوخ ایدی، شیرین لرده چوخ،
آجی دان دئینده قلیبم دایانیر.
بوغولموش سسلری، سینان بئللری،
سایاندا اؤره ییم اود توتور، یانیر.

گۆزل فارشی لاماق، بویورون دئمک،
قوناغا سایغی نین بینؤوره سییدی.
اؤلره قفیل دن قوناق گلنده،
بیر آز قورو چۆرک ایش گۆره سییدی.

قوناقلیق بویاسیز، گل- گئت بویاسیز،
اؤلر ده بیر ایدی، ائشیک لر ده بیر.
اؤرک یاراسیندا، جیریق گئییم ده،
دردلر ده بیر ایدی، دئشیک لرده بیر.

قیش اۆچون دارتدیغی یارمانی انام،
بیر نئچه دفتره، قلمه ساتدی.
اون یاشیم اولسا دا درسه بوللایب،
یازیلا- پوزویلا باشیمی قاتدی.

آتامین دیلینده اوخوماق یاساق،
مکتبه گئدیردیم، درس اوخویوردوم.
اینیمه گلمه یین اؤلچو- بیچی سیز-
سویا، «آب» آدلی بیر دون توخویوردوم.

آنام دئیهردی: گل کنابین اوخو
گۆروم نه اؤیره نیر، نه لر یازیرسان؟
اوخوردوم «در سبد توت است»، دئیهردی:
دئیه سن آی اوغول پولون آزیرسان!

بیر سؤزلر یاز- اوخو، من ده آنالییم.
اوخویا بیلمیرسن، دئنه، من بیلیم!؟
دئیهردیم: بو سنین دیلینده دئیل.
دئیهردی: نه یازیق اولوبدور دیلیم!

معلیم دئیهردی: تۆرکجه دانیشما،
دانیشسان، داخیلا پول سالماسی سان!
بویون آی حکومت آمرینه اوغول،
اؤز دیلین بوراخیب، فارس اولمالی سان!

اؤزگه سین تاپمامیش، ایتیرمه لییدیم-
اؤزومو، ائلیمی، انامین دیلین.
بیر بالتا گۆتوروب، چاپایدیم گرک،
کۆکوندن آتایدیم، آتامین جیلین.

آنجا کي، مرد آتام، سئوملی انام-
اؤنومه قویدولار، ائلین کئچمیشین؛
«رنگین کمان»- دئدیم، دئدیله: اوغول،
بیر باخ قاری ننه اوزادیب ایشین!

تاج‌بخشان شوم فرجام

دکتر حسن امین‌لو

یا وفا خود نبود در عالم
یا مگر کس در این زمانه نکرد
کس نیاموخت علم تیر از من
که مرا عاقبت نشانه نکرد

اتفاقات زیادی در تاریخ وجود دارد که مصداق بارز دو بیت فوق گلستان سعدی است. خیلی از امرا و پادشاهان با فداکاری، جانفشانی و تدبیر کسانی به قدرت رسیده و صاحب تاج و تخت شدند ولی به محض استقرار و تثبیت حکومتشان جفا کردند و قدر خدمت ندانستند. در این نوشتار به عنوان نمونه هشت تن از آنها را نام می‌برم چون مجال پرداختن مفصل به شرح حالشان نیست، فقط اشاره مختصری می‌کنم. نام این افراد جفا دیده را «تاج‌بخش شوم فرجام» نهاده ام از آن جمله است:

نام فضل و جعفر عباسیان را به اوج قدرت رسانیدند و امپراطوری بزرگی تشکیل دادند ولی در نهایت‌هارون در سال ۱۸۷ جعفر را به قتل رساند و پس از او فرزندان او را زندانی

رسید. **۲** یحیی فرزند خالد برمکی، دبیر و وزیرهارون الرشید بود که برای به خلافت رسیدن‌هارون کمک زیادی کرد او و دو پسرش به

۱ ابو مسلم خراسانی که با رشادتها و جانفشانی خود سبب پیروزی عباسیان بر بنی امیه شد و منصور دوانقی را به خلافت رساند اما ناجوانمردانه به دست او به قتل

به رگ نیشتر زدند. پس از مدتی خون‌ریزی، میرغضب با چکمه به میان دو کتف امیر کوئید. چون امیر به زمین در غلطید دستمالی در گلویش کرد تا جان داد.

کالبد امیر را ابتدا در کاشان دفن کردند و دوبیتی زیر را بر مزارش نوشتند.

نادانی شه گرفت دامان امیر / تا نیشتر آمد به رگ جان امیر
بر بست سعادت را به روی ما در / بگشود چو جوی خون ز شریان امیر
چند ماه بعد، به اصرار همسرش عزت‌الدوله کالبدش را به کربلا منتقل کردند. قبر امیر کبیر در قسمت شمال شرقی حرم امام حسین(ع) در کنار رواق ابراهیم مجاب است. در سفری که به کربلا داشتم آرامگاه ایشان را یافتم و به این خدمتگزار ناکام ایران ادای احترام کردم. متأسفانه اکثر ایرانیانی که به کربلا مشرف می‌شوند، سراغی از قبر او نمی‌گیرند.

۸. هفت افسر قزاق از جمله عبدالله خان امیر طهماسبی از عوامل اصلی به سلطنت رسیدن رضا شاه می‌باشند و در میان آن‌ها نقش عبدالله خان از همه آنها بیشتر است. او نخستین قربانی سلطنتی شد که در ایجادش سهم اصلی داشت. علاوه بر آن او در قریه چهریق از روستاهای سلماس رضا شاه را از کشته شدن حتمی به دست اسماعیل آقا سیمیتقو نجات داد ولی در قبال این خدمات، او با توطئه ای که رضا شاه ترتیب داده بود در راه بروجرد به خرم‌آباد در نزدیکی قریه رازان توسط عده‌ای از افراد مسلح به ضرب گلوله به شدت مجروح شده و متعاقباً درگذشت.

۲۵ آذر ۱۳۹۹

رسید.

۶ قائم مقام فراهانی وزیر دانشمند فتحعلی شاه علاوه بر خدماتی که در زمان او داشت و مدتی نیز همراه عباس میرزا خدمت کرده بود پس از مرگ فتحعلیشاه شاهدگانی را که داعیه سلطنت داشتند همه را منکوب کرد و محمد میرزا را از تبریز به تهران آورد و با نام محمد شاه به سلطنت رسانید با این همه خدمت، محمد شاه در سال دوم سلطنت دستور داد او را در باغ نگارستان، محل ییلاقی خانواده سلطنتی، زندانی و پس از چند روز خفه کردند و بدین قرار به زندگانی مردی از بزرگان ایران پایان داده شد. بدین ترتیب خودش مصداق این بیت غزلی شد که سال‌ها قبل سروده بود.

روزگار است آنکه گه عزت دهد
گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این
بازیچه‌ها بسیار دارد

۷ پس از اینکه محمد شاه فوت کرد. تعدادی از شاهدگان قاجار تلاش می‌کردند که به پادشاهی برسند، اما میرزاتقی با تدارک نیروی نظامی کافی همراه ناصرالدین میرزا راهی تهران شد و پس از شش هفته به تهران رسید. با تدبیر میرزا تقی خان، ناصرالدین میرزای شانزده ساله با نام ناصرالدین شاه به سلطنت رسید اما وی پس از سه سال از تمامی مناصب خلع شد و دو روز بعد به عنوان یک زندانی به کاشان فرستاده شد. چند روز بعد خبر آوردند که پیکری از تهران خواهد رسید که فرمان وزارت امیر و خلعتی شاه را می‌آورد. امیر به حمام رفت. شاید خبر رسیدن خلعت را باور کرده بود. اما در حمام رگ‌های دست و پاهایش را

و دارایی‌شان را نیز از آن خود کرد. حتی برای قصاص آنها سایر برمکیان را نیز قلع و قمع کرد.

۳ خواجه نظام الملک نیرومندترین وزیر در دودمان سلجوقی بود و سلجوقیان نیز در زمان وی به اوج نیرومندی رسیدند. در واپسین سال‌های پادشاهی ملک‌شاه میان او و خواجه اختلافاتی پیشامد که سرانجام به کنار گذاشتن او از وزیری و سپس ترورمشکوک خواجه نظام الملک انجامید.

۴ خواجه رشیدالدین فضل الله وزیر سه تن از ایلخانان مغول، ۱ - غازان خان ۲ - سلطان محمد خدابنده الجایتو ۳ - ابو سعید بهادرخان بود که برای اقتدار هر سه تن خدمات شایانی انجام داد ولی نهایتاً او و پسر شانزده ساله‌اش را به تهمت مسموم کردن سلطان محمد خدابنده الجایتو در «چرگر» از روستاهای زنجان به طرز فجیعی به قتل رساندند. نسب یهودی او در دادگاه وی بارها مورد اشاره قرار گرفت. سر او توسط مردم تا چند روز در شهر حمل می‌شد و مردم می‌گفتند: «این سر یک یهودی است که از نام خدا سوء استفاده کرد. خدا او را لعنت کند.»

۵ حاجی ابراهیم کلانتر با بستن دروازه شیراز بر روی لطفعلی خان زند و دستگیری یاران او در شیراز بر پیروزی آقامحمد خان خدمات شایانی انجام داد و در اقع اگر تدبیر او نبود لطفعلی خان شکست نمی‌خورد و سلسله قاجار به وجود نمی‌آمد. ابراهیم خان کلانتر پس از مرگ آقا محمدخان، در به سلطنت رساندن فتحعلی شاه قاجار نیز نقش اول را ایفا کرد اما عاقبت به دستور او به طرز دلخراشی به قتل

دزد و آرزو

یکی بود یکی نبود غیر از خدا هیچکس نبود. سال‌ها پیش و در روزگار قدیم مردی آرزو می‌کرد که دزد شود. البته این آرزو عجیب بود. او آنقدر به دزدی علاقه داشت که می‌خواست همه راه‌های دزدی را بداند. برای همین پای صحبت این و آن می‌نشست و همه حرف‌ها را خوب گوش می‌داد تاراه و رسم دزدی را خوب یاد بگیرد.

روزی دزدی کهنه‌کاری به او گفت: اگر می‌خواهی دزد بزرگی شوی باید نزد استاد دزدان بروی. مرد جوان گفت: او الان چگونه دزدی می‌کند. دزد گفت: او دیگر دزدی نمی‌کند، سال‌هاست که دست کشیده ولی هر کس به او نیاز داشته باشد کمکش می‌کند.

مرد توشه‌ای فراهم کرد و راه سفر در پیش گرفت روزها رفت تا به خانه پیرمرد رسید. پیرمرد در را باز کرد و پرسید: چه می‌خواهی؟ از راه دور آمده‌ای؟ مرد گفت: استاد آمده ام تا راه و رسم دزدی را یاد بگیرم. پیرمرد آغوش باز کرد و گفت: بیبا که بهترین جا آمده‌ای. مرد با خوشحالی وارد خانه شد و گفت: دوست دارم دزد بزرگی شوم از کجا باید آغاز کنم. پیرمرد گفت: فردا همه چیز را به تو خواهیم گفت. صبح شد. پیرمرد گوشت و سبزی و نان خرید و غذایی آماده کرد. مرد هرچه دقیق می‌شد چیزی از دزدی نمی‌دید. پیرمرد سفره رنگینی پهن کرد و جوان را صدا زد و گفت: بیبا که درس تو از الان آغاز می‌شود. جوان کنار سفره نشست. خواست اولین لقمه را بردارد که پیرمرد گفت: با دست چپ غذا بخور. مرد تعجب کرد و پرسید: چرا؟ پیرمرد گفت: چاره‌ای نداریم اگر می‌خواهی دزد بزرگی شوی با دست چپ باید غذا بخوری، این قسمت از درس دزدی است. جوان گفت: من تا آخر عمر هم نمی‌توانم یاد بگیرم که با دست چپ غذا بخورم. پیرمرد گفت: کسی که دزدی می‌کند، دست راستش را قطع می‌کنند، برای همین اگر می‌خواهی از گرسنگی نمیری باید یاد بگیری که با دست چپ کارهایت را بکنی.

جوان تا این را شنید چراغ عقلش روشن شد و از پیرمرد پوزش خواست به شهرش برگشت و کار آبرومندی را شروع نمود.

نوبهاران

محمد رضارونقی

دگر پروانه، از دل بر کن این شمع فروزان را
بیا پر زن، خوش آمد گوی فصل نو بهاران را

به گل گو سر بر آر از خاک و سینه چاک کن یکسر
دوباره خنده کن، یک بوسه ای ده باد و باران را

به بلبل کن خبر، چهچه زند بر شاخه ی سنبل
به قمری گو بیفکن شور و شر باغ و گلستان را

به گوش باد نجوا کن، بیبا یکدم، بزن شانه
به روی شاخساران، زلف پرپیچ و پریشان را

ندا ده لاله را دیگر زمستان رفت، از جا خیز
بیفشان دامن و پرگل بکن این سبزدوران را

به ابرتیره یادآور که اشک چشم ناز تو
چه سان پرداخته جان، برتن خشکیده بستان را

به ساقی گودمادم جام ده بردست دلداران
به رامشگر بگو برخوان سرود مهربانان با

به مهرویان کنار جویبار و دامن صحرا
به مشتاقان اشارت کن، چمن را، کوهساران را

طراوت راغنیمت دان، گذشت روزگاران بین
طبیعت بشکند آخر تمام عهد و پیمان را

برقص و نغمه خوان خوش باش گل بفشان ولی ای دل
میر از یاد خود هرگز تو فصل برگریزان را

بزن بر طبل خوشنامی، دلی راشاد کن «رونق»
بکن بیدار یکبار دگر این خفته وجدان را

ضرب المثل

۱ از کوزه همان برون تراود که در اوست
گفتار و رفتار هر کس براساس ذات درون اوست.

چیستان و معما

جواب چیستان شماره ۲۲

۱ نوار کاست

دوست عزیز آقای حمید سپهری.
خوشبختانه شما برنده چیستان شماره
۲۲ مجله شده آید. ضمن تبریک.
خواهشمنداست با مراجعه به آقای فتح اله
کمالی اصل نماینده ما در شبستر نسبت
به دریافت مجله رایگان اقدام نمایید.

- ۱ عدد ۳۰ را به نیم تقسیم کنید و ۱۰ را به آن اضافه نمایید. جواب چند می‌شود؟
- ۲ هنگام صبحانه حلقه ی دختر توی فنجان پراز قهوه افتاد. در آوردند کاملاً خشک بود. چطور چنین چیزی ممکن است؟
- ۳ آن چیست که روبروی توست ولی آن را نمی‌بینی؟
- ۴ آن چیست که بالا می‌رود ولی هیچگاه پایین نمی‌آید؟
- ۵ آن چیست که پا و سر ندارد جز نام دو جانور ندارد
- ۶ اندر شکمش ستارگانند اندام همانند صنوبر دارد
- ۷ من هر روز اصلاح می‌کنم ولی ریشم همیشه بلند است. من کیستم؟
- ۸ مورد نادری هستم که در من «امروز» قبل از «دیروز» می‌آید.
- ۹ سه پزشک گفتند: رابرت برادر ماست. اما رابرت گفت: من برادر ندارم. چطور چنین چیزی ممکن است؟
- ۱۰ وقتی نمیدانی من چیستم. چیزی هستم. وقتی می‌دانی که چیستم، چیزی نیستم. من چه هستم؟

تعصب

تهیه و تنظیم: ابوالفضل هدایتی آذری

در ادامه بحث آسیب شناسی فرهنگی مردم ایران، در این بخش به مقوله تعصب می پردازم، به قول استاد ملکیان «تعصب هم افق با شخصیت پرستی است. تعصب به معنای چسبیدن به آنچه که داریم و نگاه نکردن به چیزهای فراوانی که نداریم. اگر من شیفته آن چه که دارم شدم و فکر کردم و جای نداشته‌ها را هم برایم می‌گیرد، من نسبت به آن تعصب پیدا کرده‌ام.»

برخی پژوهشگران به این نتیجه رسیده‌اند که: «تعصب ریشه اجتماعی ندارد، بلکه برخاسته از نیاز عمیق روانی، مرتبط با روش خاصی از اندیشیدن است» و استدلال می‌نمایند اینک: «افراد متعصب روحا از ابهام و نامعلومی متنفرند، از این رو میلند سریع قضاوت کنند و تصمیم بگیرند. بر این اساس با اطلاعات اولیه ای که دریافت می‌کنند، ذهنیت و تصورات شان را شکل می‌دهند و بر آن تأکید و تعصب می‌ورزند. بالفرض اگر اطلاعات غیر یافته‌های اولیه را بدست آرند، نمی‌پذیرند». بطور مثال، هر گاه آدم متعصبی در کشور با کسی مواجه شود، اولین سؤالی که در ذهنش خطور

احساسی دارد، و بر پایه احساسات شکل می‌گیرد. تعصب مثل حماقت، لجاجت، تکبر و سایر صفات منفی، جزیی از نقاط ضعف شخصیت انسانی نکوهش گردیده است، تعصب معنا و مفهوم معین و مشخصی نداشته و در برگیرنده همه احساسات بدون دلیل انسان می‌باشد که امکان کنترل و تجدید نظر در آن متصور نیست. تعصب در قالب‌های فردی، فامیلی، گروهی، قومی و ملی تبلور می‌نماید، که در بعد فردی، منجر به خودخواهی، خودستایی، خودمحوری، خود بزرگ بینی و در مقیاس گروهی به ناسیونالیسم، نژادپرستی و فاشیسم منتهی می‌شود.

تعصب یک ایده و الگوی رفتاری است که با احساسات و بدون کمترین شک و شبهه، در تأیید و یا رد یک شخص، حزب، قوم، زبان، مذهب، کشور و یا هم هدف خاصی تبلور می‌یابد. تعصب وابستگی افراطی به چیزی و نادیده گرفتن غیر آنست. ریشه تعصب، دل بستگی و تمایل کورکورانه ای است که باعث می‌شود انسان کسی یا چیزی را بدون دلیل و یا با دلایل غیر موجه و ناکافی بپذیرد و روی آن تأکید و پافشاری نماید. نقطه مقابل تعصب، تنفر است که بر پایه نفرت بدون دلیل و یا غیر موجه از کسی و یا چیزی استوار است. تعصب بنیاد عقلی نداشته، مفهوم و معنای

روانشناختی، واکنش ما را نسبت به افراد دیگر و چگونگی رفتار با آنها تحریک می‌کنند.

احساسات زیادی وجود دارد که با تعصب همراه است. به عنوان مثال احساساتی مانند احساس نفرت نسبت به گروه‌های سیاسی، احساس ترحم نسبت به افراد فقیر یا احساس نفرت نسبت به تهدید یا تسلط بر گروه‌های نژادی می‌توانند زمینه ساز ایجاد تعصب باشند.

به نظر می‌رسد احساسات نقش پشتیبانی کننده ای را در تعصب ایفا می‌کنند. احساسات به ایجاد یک پاسخ خاص، توجه و شناخت تمرکز می‌کنند و اقدامات ما را هدایت می‌کنند.

از دیدگاه علوم اعصاب اجتماعی درباره تعصب چه می‌توان دید؟

یک بینش جامع این است که تعصب یک پدیده چند فرآیندی است. ذهن ما اشیاء را در دنیای ما دسته بندی می‌کند تا بتواند به آنها پاسخ دهد. زمانی که ما به انسان‌ها نگاه می‌کنیم نیز همین روند اعمال می‌شود. به همین دلیل است که ما مردم را به راحتی دسته بندی می‌کنیم.

بینش دیگر این است که تعصب می‌تواند درک بصری ما از چهره‌ها را تحت تاثیر قرار دهد. در این دیدگاه، دیدن مساوی است با باور کردن و ایمان آوردن، بنابراین اگر فردی عضوی از گروه را به شیوه ای مغرضانه دید - مثلاً تهدیدآمیزتر از آنچه واقعاً به نظر می‌رسد - تشخیص و کنترل تعصب بسیار دشوار خواهد بود.

مطالعات علوم اعصاب حتی نشان داده که تعصب و پیش داوری قادر است بر توانایی ما در درک چهره یک فرد از گروه به عنوان یک چهره انسانی، تأثیر بگذارد.

آیا تعصب قابل کنترل است؟

در قسمت زیر چندین سؤال درباره تعصب توسط پروفیسور آمودیو مطرح و پاسخ داده شده است:

آیا همه احساس تعصب می‌کنند؟

بین اعتقادات تعصب آمیز و واکنش‌های پیش داورانه تفاوت مهمی وجود دارد. ممکن است برخی از افراد معتقد باشند که آدم متعصبی نیستند، اما نسبت به برخی موارد واکنش‌های تعصب آمیز داشته باشند. تحقیقات در مورد کلیشه‌ها نشان می‌دهد که صرفاً شناخت کلیشه‌های یک گروه، منجر به فعال شدن خودکار آن کلیشه در ذهن شما می‌شود، حتی اگر آگاهانه آن کلیشه را رد کنید.

با این تفاسیر می‌توانیم اینطور نتیجه گیری کنیم که تعصب دارای دو جنبه اتوماتیک و عمدی بوده و در حالی که برخی از افراد به طور عمدی آن را رد می‌کنند، همه به نوعی نسبت به برخی از مسائل تعصب دارند.

چه کسانی متعصب هستند؟

به دلایل مختلف، مردم علیه گروه‌های مختلف تعصب دارند. صرفاً تعلق داشتن به گروه‌های مختلف، بر اساس تشخیص دلخواه، برای ایجاد تعصب کافی است. با این وجود، رقابت بین گروه‌ها، سلسله مراتب قدرت و درگیری‌های سیاسی می‌تواند تعصبات را تشدید کند و محبت را به نفرت و آسیب تبدیل کند.

هسته اصلی تعصب چیست؟

اختلافات از هر نوع می‌توانند هسته یا دلیل ایجاد یک تعصب محسوب شوند. اما گاهی برخی از عوامل مانند رقابت، تهدید و ترس باعث می‌شوند که تعصبات شدیدتر، مستحکم تر و ظالمانه تر شوند.

عواطف چه نقشی در تعصب ایفا می‌کنند؟

احساسات مانند اکثر فرآیندهای

می‌کند، این است که: خودی است؟ یا غیرخودی، و برای هر کدام از اینها قالب‌های ذهنی معین و مشخصی با ویژگی‌های بخصوصی، از قبل آماده در ذهنش دارد. و هر گاه دریابد که به کدام دسته از تقسیم بندی‌های بالا تعلق دارد، دنبال آن نیست که فرد مذکور چه خصوصیات و شخصیتی دارد، بلکه معتقد است که حتماً چنین و چنان اوصافی دارد و یا باید داشته باشد. فی الفور لباسی را که در ذهنش دوخته، به تن طرف پوشانده، عکس العمل خویش را با وی عیار می‌نماید. تعصب در رفتارشناسی اجتماعی، به معنی پیش داوری منفی درباره اعضای یک نژاد یا گروه به رغم واقعیت‌های خلاف است. شخص متعصب معمولاً گروه خود را از لحاظ هوش، منش، یا رفتار برتر از دیگران می‌پندارد. روان شناسان ریشه‌های تعصب را در بی نظمی‌های شخصیتی، عوامل برانگیزنده در محیط اجتماعی، و ویژگی‌های مربوط به فرآیندهای فکری نابهنجار جست و جو کرده اند. تعصب غالباً با نهادهایی اجتماعی چون جداسازی، تبعیض نژادی، یا نوع دیگری از تبعیض همراه است و آن زمانی آغاز می‌شود که منطبق به پایان می‌رسد.

دانشمندان بسیاری تاکنون تحقیقات بسیاری انجام داده اند تا پی ببرند که ما چگونه رفتارمان را نسبت به دیگران شکل می‌دهیم. پروفیسور دیوید آمودیو در آزمایشگاه علوم اعصاب اجتماعی خود در دانشگاه نیویورک، مکانیسم‌های عصبی را تحت تاثیر تعصبات اجتماعی بررسی می‌کند. او از تعصب تحت عنوان یک پدیده چند سطحی که جوامع، گروه‌ها، فرآیندهای بیولوژیکی و ذهن افراد را درگیر می‌کند، یاد می‌کند.

و اجتماعی می‌پردازند. از طرفی، چرخه زندگی در حرکت است و هر آن، چهره ای جدید را متفاوت از آنچه تاکنون تجربه کرده ایم، پیش روی ما ترسیم می‌کند. بنابراین باید مهارت‌های جدیدی را در رویارویی با آنها فرا گیریم و مهارت‌های پیشین را توسعه یا تغییر دهیم. این مسئله، گاه سبب به چالش کشیدن یا ابطال قواعد و تفکرات پیشین می‌گردد و یا آنها را محدود می‌سازد؛ اما چه می‌شود که برخی افراد با سرسختی و متعصبانه در برابر آنها می‌ایستند و نمی‌پذیرند که همپای این تحولات، خود و سازه‌های ذهنی خویش را تغییر دهند. در پایان به نقطه کور تعصب که نتیجه عدم توجه است و خودعدم توجه، خطایی شناختی است اشاره می‌شود

برای مقابله و تشخیص نقطه کور تعصب کافی است پیش از قضاوت در باره نظر دیگران، نظر خودمان را مرور و به منابع علمی و افراد مطلع رجوع کنیم تا پشتوانه قوی‌تری برای آرای خود فراهم آوریم.

بررسی علل و عوامل روان شناختی

الف - عوامل شناختی

فرد متعصب، از نظر شناختی، فرد متعصب، از نظر شناختی، دچار خطایی بنیادین است؛ او اجازه نمی‌دهد محتوای دانش و آگاهی‌های جدید با محتوای دانش و آگاهی‌های پیشین وی درگیر شوند و در تعامل باشند. از نظر پیازه (یکی از روان شناسان شناختی مشهور سوئیسی): «ذهن، اطلاعات رسیده از جهان خارج را بازسازی و تفسیر و تعبیر مجدد می‌کند تا آن را با چارچوب درونی خود منطبق گرداند». بیان این مسئله مهم، ما را با مهم ترین خطای فرد متعصب، آشنا می‌سازد؛ این گونه افراد، به ذهن خود اجازه چنین تفسیری را نمی‌دهند و تلاش می‌کنند تا آن را متوقف سازند؛ البته همان گونه که اشاره شد، ممکن است فقط در زمینه ای خاص چنین رفتاری را بروز دهند. ورود افکار و اطلاعات جدید، همواره باعث تغییر در محتویات دانش و آگاهی قبلی نمی‌شود؛ بلکه گاهی خود آنها در معرض تغییر قرار می‌گیرند و در نهایت، به تجارب فرد، افزوده می‌شود و واقعیت کشف می‌گردد. بنابراین، «ذهن، نه از جهان خارج، رونوشت می‌گیرد، بدین صورت که آن را همان طور که هست بپذیرد و نه نسبت به آن بی تفاوت است و خودمحو رانه به خلق یک مفهوم خودساخته و بی ربط با محیط می‌پردازد» پیازه نام این عملکرد ذهن را «درون سازی - برون سازی» می‌نامد.

ب - عوامل عاطفی

انسان‌ها هر یک دارای نگرش و قواعد ذهنی منحصر به فردی درباره خود و دنیای اطراف هستند که با آن به تدبیر و اداره کردن امور شخصی

بله، علوم اعصاب اجتماعی نشان داده که کنترل تعصب می‌تواند به سرعت و به طور مؤثر انجام شود، به ویژه هنگامی که مردم می‌دانند برای پاسخگویی بدون تعصب چه اقداماتی باید انجام دهند.

پادزهر احساس تعصب چیست؟

تحقیقات نشان می‌دهد که تعصب فراتر از ذهن و احساسات فرد است. اگر پادزهری وجود داشته باشد، احتمالاً بیشتر مرتبط با ساختار جامعه و نهادهای ما خواهد بود. به عنوان مثال، ما می‌دانیم که طبقه بندی اعضای گروه در کنار یک دسته بزرگ تر می‌تواند تعصبات را تا حدودی کاهش دهد.

با این تفاسیر، در حالی که هدف ما تغییر ساختاری است، علوم اعصاب اجتماعی با جداسازی مولفه‌های مختلف و نشان دادن شرایطی که تحت آن ما به طور مؤثر قادر به کنترل تعصب هستیم، درک ما از نحوه کنترل تعصبات را گسترش می‌دهد. در حالی که حذف پیش داوری و تعصب از ذهن دشوار است، خویشتن داری می‌تواند مانع از آن شود که این تعصب در رفتار ابراز شود. این به خودی خود یک هدف ارزشمند است.

البته نباید تصور کنیم تعصب‌ها صرفاً به اعتقادات دینی و باورهای علمی مربوط می‌شوند. گاهی تعصب‌ها در مورد امور سلیقه ای است: «من سخت طرفدار تیم رئال مادرید هستم و با هر کس که مخالف آنها باشد، مخالفم»، «من از رنگ سبز خوشم می‌آید و از کسانی که لباس بنفش می‌پوشند، خوشم نمی‌آید»، «ما ایرانی‌ها باهوش ترین مردم جهان هستیم»، «ما سفید پوستان، به خاطر سفیدی پوستمان باید در همه جا اول باشیم» و ...!

معرفی یکی از مفاخر و چهره‌های فرهنگی و ماندگار آذربایجان

آقای سیدرضا موسوی کافی

حکمت محض است اگر لطف خداوندگار
خاص کند بنده‌ای مصلحت‌عام را

هدف از این نوشتار معرفی یکی از مفاخر بنام منطقه ارونق و انزاب از توابع شهرستان شبستر واقع در استان آذربایجان شرقی است.

دو نفر که اصطلاحاً ملاً مکتبی گفته می‌شد و آنها به سوادآموزی چندان علاقه‌ای نداشتند.

وی با مشورت اهالی روستا که تعدادی موافق سوادآموزی و تعداد بسیار زیادی مخالف آن بودند، با اقتدار و ابتکار خود و با توجه به مشکلات و دشواری‌های موجود تصمیم به تشکیل کلاس درس می‌گیرد.

در ابتدا در منزل شخصی خود کلاس درس را تشکیل می‌دهد و اهالی را تشویق می‌کند که فرزندان را به کلاس درس بفرستند. وی توانست با ابتکار خود فرزندان روستایی را به کلاس بیاورد که جمعی از آنها باسواد شده و توانستند مدرک رسمی از وزارت فرهنگ دریافت نمایند.

آقای سیدرضا موسوی کافی در سال ۱۳۱۲ شمسی در روستای کافی الملک ازدواج می‌کند که حاصل این ازدواج فرزندی به نام‌های سیدمحمد، سیدضیال‌الدین، سلیمه، لطیفه، فریده، جمیله و آمنه می‌باشند.

زمان زیادی گذشت تا آوازه فعالیت‌ها و اقدامات فرهنگی آقای موسوی در منطقه طنین‌انداز شود. در سال ۱۳۱۶ اداره فرهنگ بندر شرفخانه از موضوع با خبر می‌شود و به پاس تقدیر و سپاس از ایشان تقاضا می‌کند برای رسمیت دادن به مدرک تحصیلی دانش آموزان، آن‌ها را برای گذراندن امتحانات پایانی به این حوزه معرفی کند.

همزمان در این تاریخ اداره فرهنگ شهر خامنه نیز از موضوع مطلع می‌شود و نامه مشابهی به مکتبدار کافی الملک می‌نویسد و تقاضا می‌کند که دانش آموختگان مکتب خود را برای امتحان نهایی کلاس ششم ابتدایی به آن حوزه معرفی کند و این تقاضا توسط مدیر دبستان نثار خامنه به مدیریت جناب آقای موسی احمدی انجام می‌گیرد.

به علت سهولت کار و نزدیک بودن خامنه به کافی الملک، آقای موسوی برای سال تحصیلی ۱۳۱۷-۱۳۱۸ یک لیست بیست نفره از دانش آموختگان خود تهیه و به مدیر دبستان خامنه جهت شرکت در امتحان نهایی ارسال می‌کند. امتحانات برگزار می‌شود و

در سال‌های ۱۳۱۲ هجری شمسی، شخصی بانی و بنیانگذار دانش و سوادآموزی توانست با ابتکار و اقتدار خود پایه علم و دانش را در روستاهای کافی‌الملک و کوشک بنا کند. به طوری که هنوز پس از گذشت حدود یک قرن آثار و نتایج آن آشکار و نمایان است. گذشته از خدمات فرهنگی، ایشان خدمات ارزشمند و حائز اهمیت دیگری در جهت عمران و آبادی این روستاها انجام دادند که شایان توجه و ستایش و قدردانی می‌باشد ولی در این گفتار نویسنده فقط به خدمات فرهنگی ایشان اکتفا خواهد کرد.

روز دوازدهم اسفند ماه سال ۱۲۹۶ هجری شمسی کودکی در یک خانواده متدین و مذهبی در یکی از محله‌های شهر تبریز قدم به عرصه جهان هستی گذاشت که بعدها او را سیدرضا نام نهادند. پدرشان آقا سیدمحمد اصالتاً از ساوه و مادرش اصفهانی بود و در محله‌ای به نام دروازه در شهر تبریز سکونت داشتند. آقا سیدمحمد از جمله مالکین روستاهای کافی‌الملک، ساربانقلی و یوسف آباد از توابع شبستر بودند. ایشان برای رسیدگی به امورات این روستاها در فصل تابستان به این روستاها می‌رفتند ولی بیشتر در روستای کافی‌الملک سکونت داشتند.

سیدرضا در سن ۴ سالگی پدر و در ۷ سالگی نیز مادرش را از دست داد. وی دارای دو خواهر تنی و یک برادرناتنی بود. قیومیت بچه‌ها را عموی وی آقا سیدرضی قبول و به املاک برادرش نیز رسیدگی می‌کند. بعد از فوت آقا سیدرضی دو تا از پسران وی به نام‌های سیدجواد و سیدمرتضی قیومیت بچه‌ها را قبول و اموال را هم مدیریت می‌کنند. همان زمان سیدرضا موسوی در مدرسه اعتماد و سپس در مدرسه نجات، دوره ششم ابتدایی را تمام می‌کند. سپس در مدرسه دارالمعلمین تبریز ثبت نام نموده ولی به دلیل مشکلات مالی و خانوادگی نمی‌تواند بیشتر از کلاس نهم ادامه دهد و با مدرک سیکل فارغ التحصیل می‌گردد.

در سال ۱۳۱۱ پس از باخبر شدن از اینکه قیومین ایشان املاک پدری را فروخته‌اند برای رسیدگی به امور املاک به کافی‌الملک عزیمت می‌کند. با ورود به کافی‌الملک متوجه می‌شود در آن روستا هیچ خبر و اثری از سواد و سوادآموزی وجود ندارد مگر یکی

جناب آقای حاج سیدرضا موسوی کافی تا مهرماه سال ۱۳۴۲ که با انتقالی ایشان به تهران موافقت شود، مدیریت دبستان را به عهده داشت. آقای موسوی در تهران مدتی در دبستان دولتی راه آهن تهران و سپس در دبستان ملی دانشوران مشغول تدریس بودند، تا اینکه در تاریخ ۲۳ اسفندماه ۱۳۵۵ بازنشسته شدند. بالاخره این شخصیت فرهنگی در تاریخ پنجم دی ماه سال ۱۳۷۸ در منزل شخصی در تهران دار فانی را وداع فرمودند و در آرامگاه ابدی خویش در قطعه ۴۶ بهشت زهرا قرار گرفتند.

زنده و جاوید شد هر که نکونام مرد
کز پی او ذکر خیر زنده کند نام را
در پایان، لازم می‌دانم، از خانواده موسوی مخصوصاً جناب آقای حاج سیدمحمد موسوی فرزند ارشد و آقای دکتر سیدضیاءالدین و دخترانشان خانم سلیمه و آمنه موسوی که اطلاعات لازم و مفید از پدرشان را در اختیار ما گذاشتند، قدردانی نمایم.

دبستان دولتی ابراهیمی کافی‌الملک بعد از شهادت شهید پورمحمد به آموزشگاه شهید پورمحمد کافی‌الملک تغییر نام پیدا می‌کند. در سال‌های ۱۳۶۸ الی ۱۳۶۹ توسط مدیر دلسوز جناب آقای عقیل احمدی مدیر وقت مدرسه، سقف مدرسه و سرویس‌های بهداشتی مورد بازسازی قرار گرفته است.

در سال ۱۳۸۵ آموزشگاه شهید پورمحمد کافی‌الملک توسط یکی از پسران حاج مهدی ابراهیمی دریانی به نام جناب آقای خسرو با هزینه شخصی از نو بنا گردیده و نام مدرسه به نام مدرسه ابراهیمی دریانی کافی‌الملک تغییر کرده است.

در سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۲ محم صادق ابراهیمی با هزینه شخصی در مدرسه ابراهیمی دریانی کافی‌الملک یک باب نمازخانه و سالن اجتماعات به صورت مشترک و همچنین یک کلاس درس برای ششم ابتدایی و سرویس‌های بهداشتی و ... را از نو بنا می‌کنند که در حال بهره برداری می‌باشد.

در بین تمام شرکت کنندگان از شبستر و خامنه و بخش‌های تابعه، دو نفر از دانش‌آموختگان مکتب کافی‌الملک به نام‌های قربانعلی قشقایی و سید محمد علوی آذر به ترتیب شاگرد اول و دوم شدند که در منطقه خیلی هیاهو و سرو صدا کرد که چطور می‌شود دانش‌آموختگان این مکتب اولین و دومین مقام را کسب کنند، در حالی که بندر شرفخانه، خامنه و شبستر خیلی بیشتر از کافی‌الملک تجهیزات و امکانات در اختیار داشتند.

به مرور زمان با توجه به استقبال بیشتر مردم و افزایش تعداد دانش‌آموزان و همچنین فقدان مکان و امکانات کافی در منزل شخصی خود، آقای موسوی در چندین نوبت با اجاره واحدهای مسکونی بزرگتر مکان کلاسهای خود را تغییر می‌دادند. پس از آن، با توجه به درخواست و پیگیری ایشان مبنی بر تاسیس مدرسه دولتی در روستا، اداره فرهنگ مرکز تبریز مجوز تاسیس مدرسه دولتی را صادر نمود. در سال ۱۳۲۸ با حمایت مالی شخص خیری به نام حاجی مهدی ابراهیمی دریانی و اهدای یک قطعه زمین توسط سیدمحمد سیدی و سیدرضا موسوی کافی و همچنین کمک مردم روستا، عملیات ساخت مدرسه شروع شد.

در سال ۱۳۳۰ ساخت مدرسه به اتمام رسید و به نام دبستان دولتی ابراهیمی کافی‌الملک و به مدیریت حاج سیدرضا موسوی به طور رسمی و با حضور مسئولین و بزرگان محلی و منطقه‌ای افتتاح گردید. در این دبستان پسران و دختران به صورت مختلط در هر کلاس آموزش می‌دیدند که با توجه به سنت و فرهنگ آن منطقه آموزش مختلط باعث اعتراض اهالی گردید و اهالی با درس خواندن دختران مخالفت می‌کردند. به همین دلیل مدیر مدرسه دو نفر از دختران خود را در مدرسه ثبت نام نمود که این تدبیر ایشان باعث گردید مخالفت‌ها با درس خواندن دختران کمتر شود ولی با این وجود تعداد فارغ‌التحصیل دختر در آن دوره‌ها بسیار کمتر از پسران بود.

مدیران دبستان دولتی و ابراهیمی کافی‌الملک از ابتدای تأسیس تا کنون به شرح زیر می‌باشد:

۱۳۳۰ الی ۱۳۴۲ سید رضا موسوی	۱۳۶۷ الی ۱۳۶۸ بهروز پنجه ای
۱۳۴۲ الی ۱۳۴۴ رجبعلی حاسبی	۱۳۶۸ الی ۱۳۷۱ عقیل احمدی
۱۳۴۴ الی ۱۳۴۶ فارابی	۱۳۷۱ الی ۱۳۷۳ جعفر جلالی
۱۳۴۶ الی ۱۳۴۸ پورمرتضی ممقانی	۱۳۷۳ الی ۱۳۸۸ سعید به مرام
۱۳۴۸ الی ۱۳۵۰ نعمتی سپاه دانش	۱۳۸۸ الی ۱۳۹۲ اسماعیل رضا زاده
۱۳۵۰ الی ۱۳۵۵ سید باقر لاجوری	۱۳۹۲ الی ۱۳۹۵ بهرام اسدی
۱۳۵۵ الی ۱۳۵۶ جعفر کریمی	۱۳۹۵ الی ۱۳۹۸ نصیرزاده
۱۳۵۶ الی ۱۳۵۷ احمد حاج علی اوغلی	۱۳۹۸ الی ۱۴۰۰ عزیزه ابوالفتح زاده کمالی
۱۳۵۷ الی ۱۳۶۷ جعفر کریمی	

نگارش مطالب:

جناب آقای مهندس قربانعلی کریمخانی (متولد کافی‌الملک، محله شمس، کوچه حمام) از مخترعین و نخبگان ایران و از کارشناسان دانشگاه تهران در مرکز لرزه نگاری کشوری مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران و رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل انجمن ادبی آذربایجانی‌های البرز

وظایف شهرداری و مردم

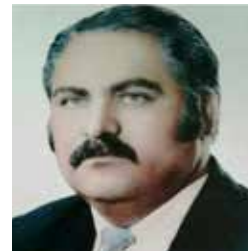
فرج کریمی موحد

امروزه با ازدیاد جمعیت و همچنین مهاجرت روستائیان به مرکز شهرستان و بزرگ تر شدن شهرها اهمیت شهرداری‌ها بیش از پیش نمود پیدا می‌کند و مسئولیت شهرداران در قبال شهروندان افزایش می‌یابد. لذا چون شهر عزیزمان شبستر نیز از این مقوله به دور نمی‌باشد خواستیم مختصری از وظایف شهرداری و شهروندی را یادآوری نمایم. شهرداری در ایران به نهاد اجرائی عمومی و غیر دولتی محلی گفته می‌شود که زیر نظر شهردار اداره می‌گردد. شهرداری‌ها در سرتاسر جهان مخصوصاً در کشورهای توسعه یافته، دارای وظایف مختلف و متعددی می‌باشند اما وظایف فعلی شهرداری‌ها در ایران طبق ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها (مصوب ۱۳۳۴) به شرح زیر است:

- ۱ طراحی و احداث باغهای عمومی، خیابان‌ها، کوچه‌ها، میدان‌ها، مجاری آب و توسعه معابر
- ۲ نظارت و نگاهداری و تسطیح معابر، مجاری آب و فاضلاب، تامین آب و روشنایی
- ۳ نظارت بر امور بهداشتی ساکنین شهر و همکاری با بهداشتی در اجرای واکسیناسیون
- ۴ ممانعت از تکدی گری و توسعه آموزش عمومی
- ۵ تاسیس موسسات فرهنگی بهداشتی و تعاون همچنین تاسیس بنگاه حمایت از مادران، تاسیس نوانخانه، پرورشگاه، درمانگاه، بیمارستان، شیرخوارگاه، تیمارستان، کتابخانه، موزه‌ها و غیره
- ۶ نظارت بر دارائیهای منقول و غیر منقول شهرداری و دفاع از دعاوی اشخاص علیه شهرداری
- ۷ تنظیم بودجه شهرداری و تنظیم پیشنهاد برنامه ساختمانی
- ۸ اجرای معاملاتی همچون خرید و فروش منقول و غیر منقول با رعایت مقررات آئین نامه مالی شهرداری‌ها
- ۹ اهداء و قبول اعانات و هدایا بنام شهر با تصویب انجمن
- ۱۰ آمارگیری از امور مربوط شهر، موالید و متوفیات
- ۱۱ اقدام لازم برای حفظ شهر در برابر خطر سیل، حریق، دیوارهای شکسته، چاهها و چاله‌های واقع در معابر و...
- ۱۲ اصلاح نقشه شهر در صورت لزوم و تعیین قیمت عادلانه اراضی و ابنیه
- ۱۳ احداث اماکن عمومی برای خرید و فروش ارزان و پارکینگ عمومی و غیره
- ۱۴ جلوگیری از ایجاد و تاسیس کارخانه‌ها، کارگاه‌ها، گاراژهای عمومی، تعمیرگاه‌ها، دکان‌ها، همچنین مراکز تولید مواد محترقه، اصطبل چهارپایان، مراکز دامداری و بطور کلی تمام مشاغلی که ایجاد مزاحمت، سر و صدا، تولید دود یا عفونت و غیره می‌کنند.
- ۱۵ احداث مکان‌ها و ساختمان‌های مورد نیاز مناطق شهری از قبیل رخشویخانه و سرویس بهداشتی، حمام عمومی و خانه‌های ارزان قیمت برای اشخاص بی بضاعت ساکن شهر
- ۱۶ مشارکت در حفظ ابنیه و آثار تاریخی شهر و ساخت مساجد و غیره
- ۱۷ نظارت رعایت بهداشت در کارخانه‌ها و مراقبت در پاکیزگی گرمابه‌ها، نگهداری کودکان بی بضاعت و یتیم
- ۱۸ صدور پروانه ساخت برای کلیه ساختمانهای شهر
- ۱۹ احداث خیابان، آسفالت نمودن معابر و پیاده روها و کوچه‌های عمومی و...
- ۲۰ تعیین عوارض شهری و عوارض کالاهای وارداتی و صادراتی کشور و...
- ۲۱ نامگذاری معابر و شماره گذاری و مبلمان شهری در مقابل وظایف شهروندان را هم بطور کلی می‌توان در چند مورد خلاصه کرد:
- ۱ آشنایی با حق و حقوق خویش در جامعه شهری
- ۲ آشنایی با وظایف و تکالیف مدیریت شهری و توانایی‌های مدیریت شهری در اداره شهر
- ۳ پس از آشنایی با دو مقوله بالا هر شهروند باید برای احقاق حق خویش وبالطبع بهبود وضعیت جامعه شهری خود اقدام نموده و مدیریت شهری را وادار به انجام وظیفه و اعاده حق شهروندی خویش نماید.
- ۴ سعی و تلاش برای مشارکت در اداره شهر
- ۵ افزایش حس تعلق خاطر به محله و شهر محل سکونت خویش
- ۶ تشویق و ترغیب همشهریان خود به مشارکت در امور شهر. به امید توفیق همه همشهریان و مسئولین شهرمان

استادیوم ورزشی شبستر

تاریخچه تربیت بدنی و استادیوم ورزشی شبستر با نام مرحوم خواجه ای‌گره خورده است چنانچه از دست نوشته خود مرحوم که توسط خانواده محترمشان با تقاضای بنده بدست من رسیده، برای دوستداران ورزش این خطه عیناً نقل می‌کنم شاید این کمترین قدردانی از عزیزی که در منطقه زحمت کشیده اند باشد.

آن را یادگاری عزیز برای اهالی شبستر می‌دانم به غیر از شبستر در تسوج و صوفیان و خامنه و شرفخانه زمین‌هایی را جهت احداث استادیوم به صورت قانونی تحت تملک تربیت بدنی در آوردم تا در این شهرها هم جوانان بتوانند به ورزش سالم روی آورند. با آن که شبستری‌ها مرا و خانواده‌ام را همیشه عزیز داشته‌اند اما در این بین بودند کسانی که در حق من نامردی کرده‌اند ولی من کینه‌ای از آن‌ها به دل نگرفته‌ام. می‌دانم که در مقابل وجدان خود به خدماتی که من برای این شهر نمودم معترف‌اند. هرچند من این خدمات را وظیفه خود می‌دانستم زیرا عشق خاصی به شهر شبستر و شبستری‌ها دارم. آن زمان که استادیوم به اتمام رسید هر ساله مسابقات دوره‌ای فوتبال بین تیم‌های منطقه در آن برگزار می‌شد که گاه ۱۷ و ۱۸ تیم در آن شرکت داشته‌اند که در اوایل بیشتر داوری را خودم انجام می‌دادم و بعداً تعدادی از جوانان را به کلاس‌های داوری فرستادیم که همیشه کمک حال من بودند. من احساس می‌کنم بعد از مرگم روحم به علت عشق وافر من به ورزش این منطقه در هر برنامه که در استادیوم‌ها اجرا می‌گردد حاضر خواهد بود. بزرگ‌ترین اجر دنیوی و اخروی برای من همان یادی است که از من می‌کنند.

روحشان شاد و قرین رحمت الهی باد

در تاریخ ۱۹ تیرماه ۱۳۳۵ به عنوان کارمند اداره آموزش و پرورش مشغول انجام وظیفه گردیدم. مدت کمی به عنوان ماشین نویس سپس به عنوان معلم و مربی ورزشی خدمت می‌کردم که مورد توجه رئیس آموزش و پرورش قرار گرفتم و به عنوان مسئول تربیت بدنی آموزش و پرورش مشغول به خدمت شدم، علاوه بر ورزش در نمایشنامه نویسی و اجرای نمایش‌های مدارس خودم را آزمودم. چه بسیار مواقعی که با نمایشنامه‌های کمدی موجب شادی و خنده همشهریان بودم و آنها را با خنده روده بر می‌کردم و زمانی با نمایشنامه‌های درام آنها را گریاندم چه شبهای بسیاری که خوابیدم تا نمایش نامه ای را به پایان برسانم. در این نمایشنامه‌ها برای شما گاهی حمال، گاهی نوکری کم عقل، گاهی قاضی و یا سربازی حماسه ساز می‌شدم. در این برنامه‌ها اغلب اشک‌های حق شناسی را در چشمان شما جاری دیدم، حتی بچه‌های کوچک نیز نام خواجه‌ای را در میادین ورزشی شنیده بودند و از گفته‌های همشهریان عزیز چنان استنباط می‌کردم که حتی در محافل خانوادگی و در خانه‌های پر مهر شما یادی از من می‌شده است. البته چه فحش‌هایی هم در حین مسابقات ورزشی از پسران شما که چون فرزندان خودم بودند، نشنیدم ولی هیچ وقت رنجشی به دل راه ندادم چون به همشهری بودن خودم با شما افتخار می‌کردم. هرچند که من تبریزی بودم ولی تعصب من به شبستر و شبستری‌ها از خود آن‌ها بیشتر بود.

بعد از آن که تربیت بدنی از آموزش و پرورش جدا شد و اداره‌ای جدید به نام سازمان تربیت بدنی تاسیس گردید، من به عنوان اولین رئیس تربیت بدنی به این اداره منتقل شدم. کسانی که همسن من بودند می‌دانند که با دست خالی و از هیچ، استادیوم ورزش را که گورستانی متروکه بود به ورزشگاه تبدیل کردم. چه بسیار روزهایی که تا پاسی از شب در استادیوم کار می‌کردیم تا آن را آباد سازیم و من

احداث در مانگاه به یاد شهید شهرمان مجید روح زنده

حیاط مسکونی واقع در محله ی قلعه باغ را به عنوان ارث پدری به او تحویل دهند. مدتی گذشت و عبدالله برای دیدار فرزند عزیزش چشم از جهان فرو بست متأسفانه خانم شوکت نیز نتوانست دوری همسر مهربانش را تحمل کند و دوسال بعد در سفر زیارت بیت الله الحرام اونیز دار فانی را وداع گفت (روح هر دو روانشادقرین رحمت باد)

فرزندان این دو پدر و مادر داغدار بنا به وصیت آنان و آرامش روحشان و جهت ادای دین به برادر مفقودالایر خود، تصمیم گرفتند در نصف حیاط مسکونی اهدایی شادروان عبدالله به نام فرزندش مجید مرکزدرمانی و بهداشتی احداث نمایند.

مجوز آن از موسسات مربوطه اخذ و عملیات ساختمانی انجام و تجهیزات کامل خریداری و کتیبه ی سنگی به یاد بود شهید. با عنوان «درمانگاه شهید روح زنده» بر دیوار آن نصب شد.

در تاریخ ۲۰/۱۱/۱۳۷۶ این مرکز درمانی و خدماتی با حضور معاون استانداری. فرماندار و رییس بنیاد شهید و رؤسای وقت شبستر و انبوهی از همشهریان عزیز شروع به کار کرد

« به گفته ی شهید مطهری «شهدا شمع تاریخنند

در سال ۱۳۴۲ فرزندی در خانواده ی روح زنده به دنبال آمد. نامش را مجید گذاشتند.

او آخرین فرزند آقای عبدالله، یکی از اشخاص سرشناس شهر و خانم شوکت بود. مجید شش برادر و سه خواهر بزرگتر از خود داشت و در این خانواده ی پر جمعیت رشد کرد و قد کشید. دبستان را در مدرسه ی معجز و راهنمایی را در مدرسه ی نوربخش گذراند. دوران تحصیل شاگرد کوشا و باهوش و از نظر اخلاقی الگوی همکلاسی‌های خود بود.

بعد از انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ تحولی در مجید پدید آمد که مسیر زندگی او را رقم زد. با شروع جنگ تحمیلی او راه خود را انتخاب و در برابر تجاوز دشمن قسم خورده ی وطنش بیکار ننشست. لاجرم به ندای درونی خود پاسخ مثبت داد و با اراده ی راسخ و عزمی استوار به همراه تعدادی از دوستان و همکلاسی‌های خود داوطلبانه راهی جبهه‌های حق بر باطل شد

متأسفانه عمر کوتاهش مهلت نداد، پیروزی سپاه ایران را به چشم ببیند در ۲۰/۹/۱۳۵۹ در منطقه ی گیلان غرب. در کوههای دار بلوط مفقودالایر شد (بنیاد شهید شبستر تاریخ وفات او را ۲۰/۹/۱۳۶۰ ثبت کرده است)

پدرش عبدالله که چشم به راه بازگشت دلبنده بود به همسرش شوکت خانم وصیت کرد: اگر مجید پیدا شد نصف

غزلی از استاد سخن سعدی به بهانه‌ی رسیدن فصل شکوفه‌ها

درخت غنچه بر آورد و بلبان مستند
 حریف مجلس ما خود همیشه دل می‌برد
 جهان جوان شد و یاران به عیش بنشستند
 کسان که در رمضان چنگ می‌شکستندی
 علی‌الخصوص که پیرایه‌ای بر او بستند
 نسیم گل بشنیدند و توبه بشکستند
 بساط سبزه لگد کوب شد به پای نشاط
 ز بس که عارف و عامی به رقص برگشتند
 دو دوست قدر شناسند عهد صحبت را
 که مدتی ببریدند و باز پیوستند
 به در نمی‌رود از خانگه یکی هشیار
 که پیش صحنه بگوید که صوفیان مستند
 یکی درخت گل اندر فضای خلوت ماست
 که سروهای چمن پیش قامتش پستند
 اگر جهان همه دشمن شود به دولت دوست
 خبر ندارم از ایشان که در جهان هستند
 مثال راکب دریا ست حال کشته‌ی عشق
 به ترک بار بگفتند و خویشان رستند
 به سرو گفت کسی، میوه‌ای نمی‌آری
 جواب داد که آزادگان تهی دستند
 به راه عقل برفتند «سعدیا» بسیار
 که ره به عالم دیوانگان ندانستند

یئر کؤکی کوفته‌سی «کوفته‌ی هویج»

تهیه و تنظیم: ام‌البنین خسروی

● مواد لازم

++++

یاد آوری: آموزش

طرز تهیه

رها سازی آب سدها به سمت دریاچه ارومیه آغاز شد

تهیه و تنظیم: جاهد فیضی زاده

رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه گفت: رها سازی ۶۴۰ میلیون مترمکعب آب از سدهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه به پیکره نگین آبی آذربایجان آغاز شده است.

فرهاد سرخوش روز پنجشنبه (۳۰ بهمن ۱۳۹۹) در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با بیان اینکه این رها سازی از نیمه دوم بهمن‌ماه آغاز شده است، افزود: در مرحله اول، رها سازی از سد دریک سلماس و شهید کاظمی بوکان انجام شد. وی اظهار داشت: سدهای ساروق، شهرچای، مهاباد، زولا و حسنلو در آذربایجان غربی و سدهای قلعه چای و علویان در آذربایجان شرقی از دیگر سدهایی هستند که به زودی مراحل آزاد سازی در آنان اتفاق می‌افتد.

رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان اینکه وسعت دریاچه به بیش از ۲ هزار و ۸۲۱ کیلومتر مربع رسیده است، گفت: وضعیت دریاچه ارومیه نسبت به کمترین وسعت ثبت شده برای آن در سال ۱۳۹۴ بسیار مناسب بوده ولی بهبود وضعیت، نیازمند اتمام طرح‌های در دست اقدام دولت است. وی با اعلام اینکه تراز دریاچه ارومیه به یک هزار و ۲۷۱ متر و ۲۹ سانتی‌متر رسیده است، اظهار داشت: اقدامات دولت تدبیر و امید از سال ۱۳۹۳ در احیای نگین آبی آذربایجان سبب شده تا تراز آن نسبت به کمترین میزان ثبت شده بیش از یک متر و ۲۵ سانتی‌متر افزایش یابد. وی در رابطه با میزان آب دریاچه ارومیه نیز گفت: حجم آب نگین آبی آذربایجان نیز از مرز سه میلیارد و ۴۱۰ میلیون مترمکعب گذشت که نسبت به سال ۱۳۹۴ و قبل از آغاز اقدامات عملی ستاد

و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بیانجامد. قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید، روند خشک شدن آن متوقف شد. هرچند تراز یک هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد. دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیای قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴ / به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک‌ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

احیا بیش از پنج برابر افزایش یافته است. سرخوش با اعلام اینکه طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه تا پایان دولت به تدریج به بهره‌برداری می‌رسد، افزود: طرح انتقال آب از جنوب آذربایجان غربی توسط رئیس جمهوری افتتاح می‌شود. وی با بیان اینکه دریاچه ارومیه یک حوضه آبی بسته است و میزان تبخیر آب آن در فصل گرما سبب کاهش تراز آن می‌شود، گفت: طرح‌های انتقال آب به دریاچه ارومیه سبب جبران میزان تبخیری این دریاچه شده و پیش‌بینی می‌شود سالانه تراز آن حدود یک متر افزایش یابد. تراز دریاچه ارومیه هرچند طی چند سال گذشته تثبیت شده است ولی نسبت به یک ماه گذشته تغییر چندانی نداشته و این موضوع با وجود آغاز فصل بارش‌ها بر نگرانی‌ها در رابطه با احیای نگین آبی آذربایجان افزوده است. نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها

بهر برداری از آرتمیای دریاچه ارومیه منجر به اشتغال زایی می‌شود

این دانش را در اختیار بخش خصوصی قرار دهیم. نکویی فرد با اعلام اینکه از ورود بخش خصوصی به صنعت پرورش آرتمیا در استخرهای خاکی حمایت لازم انجام می‌شود، گفت: در هر هکتار استخر خاکی طی هر دوره ۶ تا ۹ ماهه بیش از ۱۰۰ کیلوگرم آرتمیا برداشت می‌شود که درآمدزایی قابل توجهی محسوب می‌شود. وی ادامه داد: هزینه احداث هر هکتار استخر خاکی برای برداشت آرتمیا نزدیک به ۵۰ میلیون تومان برآورد می‌شود. به گزارش ایرنا، به دلیل اینکه دریاچه ارومیه، منبع اصلی و طبیعی پرورش آرتمیا در ایران شناخته می‌شود، بازگشت و زاد و ولد این سخت پوست ریزنقش می‌تواند خبر خوشی از احیای این پهنه آبی و بازتولد زیبایی‌ها و جاذبه‌های آن در سال‌های پیش رو باشد؛ چرا که منبع اصلی غذای بسیاری از پرندگان مهاجر همچون فلامینگوها نیز همین آرتمیا به شمار می‌رود. وسعت نگیل آبی آذربایجان هم‌اکنون به سه هزار و ۱۴۸ کیلومتر مربع و تراز آن نیز به هزار و ۲۷۱ متر و ۷۸ سانتی‌متر رسیده است که وضعیت مناسبی نسبت سال‌های گذشته است.

رئیس مرکز تحقیقات آرتمیای کشور با اشاره به طرح این مرکز برای ارزیابی میزان ذخایر آرتمیا در دریاچه ارومیه اظهار داشت: به‌سازمان حفاظت از محیط زیست اعلام شد تا با تقبل ۵۰ درصد از هزینه این طرح و تنها با ۶۰ میلیون تومان هزینه، ارزیابی دقیقی از میزان ذخایر آرتمیا در دریاچه ارومیه انجام شود ولی متأسفانه نه تنها هیچ همکاری مشاهده نشد بلکه این سازمان با چندین برابر این مبلغ درخواستی با یک شرکت دیگر برای اجرای این طرح قرارداد بسته است. نکویی فرد، ادامه داد: ارزیابی آرتمیا حوزه تخصصی مرکز تحقیقات آرتمیای کشور و چه با کمک محیط زیست و چه بدون آنان در نهایت این ارزیابی دیر یا زود انجام خواهد شد، ولی اینکه چرا چند برابر درخواستی این مرکز برای ارزیابی هزینه شده است، جای سوال دارد.

حمایت کامل از بخش خصوصی در تولید آرتمیا

رئیس مرکز تحقیقات آرتمیای کشور با اعلام اینکه دانش فنی فرآوری و بسته‌بندی محصولات تولید شده در کشور وجود دارد، گفت: آماده‌ایم تا بدون هیچ چشم‌داشتی،

رئیس مرکز تحقیقات آرتمیای کشور با بیان اینکه آرتمیای دریاچه ارومیه می‌تواند ظرفیت بالایی برای توسعه اقتصادی در منطقه باشد، گفت: بهره‌برداری کامل و کارشناسی از آرتمیای این دریاچه نه تنها سبب خروج ارز از کشور می‌شود بلکه عاملی برای اشتغال‌زایی نیز خواهد شد. «علی نکویی فرد» روز یکشنبه (۲۶ بهمن ۱۳۹۹) در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا، قیمت هر کیلوگرم آرتمیا با کیفیت متوسط را حدود ۳۵ میلیون ریال عنوان کرد و ادامه داد: بهره‌برداری از ظرفیت کامل آرتمیای دریاچه ارومیه می‌تواند آذربایجان غربی را از اتکا به بودجه دولتی بی‌نیاز کند. وی با بیان اینکه ذخایر دریاچه ارومیه در حالت عادی می‌تواند علاوه بر تامین نیاز داخلی، سالانه منجر به صادرات ۱۸۰ تن سیست و ۱۲۰ تن آرتمیای زنده به کشورهای دیگر شود، گفت: این ارزیابی از ظرفیت متوسط دریاچه ارومیه در سال ۱۳۹۸ صورت گرفته است.

رئیس مرکز تحقیقات آرتمیای کشور با مقایسه دریاچه ارومیه با دریاچه نمک آمریکا، بیان کرد: با وجود قوانین محدود کننده برداشت و پایش لحظه‌ای، سالانه بیش از ۲ هزار تن آرتمیا از دریاچه نمک آمریکا برداشت می‌شود که میلیون‌ها دلار ارزش اقتصادی دارد.

نکویی فرد، البته در چرایی بی‌بهره ماندن از ظرفیت اقتصادی آرتمیای دریاچه ارومیه، توپ را به زمین سازمان محیط زیست انداخت و گفت: متأسفانه سازمان حفاظت از محیط زیست و شیلات ایران عزم جدی برای بهره‌برداری از این طلای ناشناخته ندارد.

اقدام تامل بر انگیز سازمان حفاظت از محیط زیست برای ارزیابی میزان ذخایر آرتمیای دریاچه ارومیه

هزار میلیارد ریال اعتبار برای انتقال آب به دریاچه ارومیه اختصاص یافت

ارومیه داشت، از پرداخت همه تعهدات مالی دولت برای احداث تونل انتقال آب به دریاچه ارومیه خبر داده و گفته بود که اضافه بر آن، مساعدت ویژه ای برای حل مشکل آبرفتی بخش پایانی این تونل صورت می گیرد. محمدباقر نوبخت اضافه کرد: ۲ کیلومتر از ۳۶ کیلومتر تونل، با آبرفت تلاقی می کند که کار را مشکل کرده و امیدواریم با همت مهندسان این مشکل برطرف شود. معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست کشور نیز در این باره گفت: از مجموع ۳۵.۵ کیلومتری خط انتقال آب به دریاچه ارومیه فقط هزار و ۴۰۰ متر باقی مانده و ۳۴ هزار و ۱۰۰ متر حفر شده است. به گزارش ایرنا، طرح انتقال آب از کانی سیب به دریاچه ارومیه بزرگترین طرح در راستای احیای دریاچه ارومیه است که با اتمام آن، ۶۵۰ میلیون مترمکعب سالانه به دریاچه تزریق می شود. احیای دریاچه ارومیه، یکی از مهمترین طرح های دولت تدبیر و امید به شمار می رود که تمام تلاش ها برای اتمام اقدامات سخت افزاری در نظر گرفته شده برای این کار تا پایان کار دولت به کار گرفته شده است.

استاندار آذربایجان غربی گفت: هزار میلیارد ریال اعتبار ویژه با دستور رییس جمهوری در راستای اجرای آخرین مراحل احداث طرح انتقال آب از سد کانی سیب به دریاچه ارومیه اختصاص یافت. محمد مهدی شهریار روز یکشنبه (۳ اسفند ۱۳۹۹) در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: این مبلغ در پی درخواست اعتبار ویژه پس از سفر محمدباقر نوبخت، معاون رییس جمهوری و رییس سازمان برنامه و بودجه طی ماه گذشته به آذربایجان غربی اختصاص یافته است. وی اضافه کرد: دولت اهتمام ویژه ای برای احیای دریاچه ارومیه و اجرای طرح مهم انتقال آب از کانی سیب به دریاچه ارومیه دارد و در این راستا، از هیچ تلاشی فروگذار نکرده است.

استاندار آذربایجان غربی با اشاره به اینکه روند احداث تونل تداوم دارد، بیان کرد: پیش بینی می شود که طرح فاخر و بزرگ انتقال آب از کانی سیب به دریاچه ارومیه، پیش از پایان کار دولت تدبیر و امید به پایان برسد. معاون رییس جمهوری و رییس سازمان برنامه و بودجه در سفری که ۱۲ و ۱۳ بهمن امسال به

بازنگری در برخی مصوبات ستاد احیای دریاچه ارومیه یک نیاز جدی است

شد و گفت: با وجود تصویب برنامه های کاربردی برای اصلاح الگوی مصرف آب به ویژه در بخش کشاورزی ولی متأسفانه این برنامه ها به کندی پیش می رود. وی به توسعه سنتی کشاورزی در ۲ دهه اخیر اشاره کرد و افزود: ۹۰ درصد مصرف آب استان در بخش کشاورزی است اما به دلیل الگوی غلط مصرف آب بهینه لازم از این بخش حاصل نشده است. وی بازنگری در کشت محصولات آب بر را یک ضرورت جدی برای استان دانست و گفت: باید با اقدامات لازم در مصرف بهینه بستر سودآوری بیشتر کشاورزان و صیانت از آب را فراهم کرد.

استاندار آذربایجان غربی گفت: برخی مصوبات ستاد احیای دریاچه ارومیه در سال های نخست در نجات دریاچه بسیار موثر بوده و امروز که این ننگین آبی به ثبات نسبی رسیده، می طلبد تا در ادامه اجرای برخی مصوبات برای تداوم حیات در این استان بازنگری شود. محمد مهدی شهریار روز شنبه (۹ اسفند ۱۳۹۹) در جلسه بررسی برنامه سازگاری با کم آبی آذربایجان غربی با قدردانی از تلاش دولت تدبیر و امید در جان بخشیدن به دریاچه ارومیه افزود: اقدامات رخ داده که حاصل یک برنامه جامع و علمی بوده، منجر به نجات دریاچه ارومیه شده است.

وی اضافه کرد: البته باید توجه داشت که تخصیص آب به کشت گلخانه ای و تداوم عملیات پروژه های نیمه تمامی چون سد نازلو برای استان بسیار مهم است. استاندار آذربایجان غربی همچنین از تخصیص حقآبه دریاچه ارومیه از رودخانه ارس به سایر مصارف انتقاد کرد و خواستار توجه ستاد احیای دریاچه ارومیه و وزارت نیرو به این امر شد تا آینده این ننگین آبی با خطر مواجه نشود. شهریار با اشاره به ضرورت اصلاح الگوی آبیاری در استان برای دستیابی به شرایطی پایدار و آینده نگر و نیز بهره وری مناسب از آب مصرفی، خواستار سرعت بخشی به برنامه های تدوین شده وزارتخانه های جهاد و نیرو برای مدیریت بهینه مصرف آب

معاون رییس جمهوری:

۱۵۰۰ میلیارد ریال به تونل انتقال آب دریاچه ارومیه اختصاص یافت

آب نزدیک به هزار و ۴۰۰ متر باقی مانده که به دلیل بالا بودن حجم زهکشی پیشرفت کار را رو به کندی برده است. وی گفت: با افتتاح این تونل سالانه نزدیک به ۶۵۰ میلیون مترمکعب آب روانه دریاچه ارومیه خواهد شد. به گزارش ایرنا، این تونل ۳۶ کیلومتری قرار است آب سد کانی سیب در جنوب آذربایجان غربی را به دریاچه ارومیه منتقل کند و مهمترین طرح احیای دریاچه ارومیه به شمار می‌رود.

ارومیه- ایرنا- معاون رییس جمهوری و رییس سازمان برنامه و بودجه گفت: هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال برای ادامه روند احداث تونل انتقال آب کانی سیب به دریاچه ارومیه اختصاص یافته است. محمدباقر نوبخت روز دوشنبه (۱۳ بهمن ۱۳۹۹) در بازدید از تونل انتقال آب به دریاچه ارومیه که با حضور محمدمهدی شهریاری استاندار آذربایجان غربی، عیسی کلانتری معاون رییس جمهوری و رییس سازمان حفاظت محیط زیست، مدیران دستگاه‌های اجرایی استانی و ادارات مرتبط با احیای دریاچه برگزار شد، افزود: افتتاح این پروژه و انتقال آب رودخانه زاب به دریاچه ارومیه در احیای دوباره این دریاچه بسیار مهم و اثرگذار است. وی زمان تقریبی اتمام پروژه را تا اواخر دولت یازدهم عنوان کرد و ادامه داد: با توجه به افزایش هزینه‌ها و استهلاک تجهیزات، اعتبار جدیدی تا هفته آینده به این طرح تزریق خواهد شد و مجریان طرح نیز برای افتتاح طرح تا پایان خرداد ماه سال آینده قول مساعد دادند. معاون رییس جمهوری اضافه کرد: در حال حاضر از مجموع ۳۶ کیلومتر تونل انتقال

۱۲۵ سانتی‌متر عمق در دریاچه ارومیه ایجاد شده است

در بخش کشاورزی تامین می‌شود، ۳۰۲ میلیون مترمکعب نیز از انتقال پساب‌های تصفیه خانه ارومیه و تبریز تامین می‌شود، ۹۵ میلیون مترمکعب هم حاصل انتقال آب از سد سیلوه به دریاچه خواهد بود. وی گفت: با بهره برداری از تونل انتقال آب نیز ۶۲۳ میلیون متر مکعب آب از سد کانی سیب به سمت دریاچه ارومیه رهاسازی خواهد شد. نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بیانجامد. قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید، روند خشک شدن آن متوقف شد. هرچند تراز یک‌هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد. در حالت مطلوب دریاچه ارومیه باید ۱۵ میلیارد متر مکعب آب داشته باشد.

مدیر دفتر برنامه ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه گفت: اقدامات بسیمتری (عمق‌سنجی) انجام شده بیانگر افزایش عمق دریاچه به میزان یک متر و ۲۵ سانتی‌متر و افزایش حجم آب آن به چهار میلیارد و ۸۸ میلیون متر مکعب از سال ۱۳۹۳ تاکنون است. مسعود تجریشی روز پنجشنبه (۱۴ اسفند ۱۳۹۹) در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: تاکنون یک سوم راه برای احیای کامل دریاچه را طی کرده ایم و هم اکنون وسعت دریاچه ارومیه به سه هزار و ۵۲۰ کیلومتر مربع با یک‌هزار و ۳۶۰ کیلومتر افزایش رسیده است. وی با بیان اینکه تراز اکولوژیک دریاچه ارومیه ۱۲۷۴.۱ متر از سطح آبهای آزاد است، اظهار داشت: تراز آب دریاچه با اقدامات دولت تدبیر و امید از ۱۲۷۰.۶۴ متر از سطح آبهای آزاد در سال ۱۳۹۳ به ۱۲۷۱.۳۲ متر افزایش یافته است. مدیر دفتر برنامه ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه گفت: ۲ میلیارد و ۵۷۸ میلیون متر مکعب میزان حق آبه ای است که وزارت نیرو به سمت دریاچه رهاسازی کرده در حالی که سالانه نیازمند سه هزار و ۴۲۶ میلیون مترمکعب آب برای رسیدن به تراز اکولوژیک دریاچه هستیم. تجریشی اضافه کرد: ۹۸۸ میلیون مترمکعب از میزان حق آبه دریاچه از محل کاهش مصرف آب

مراسم اختتامیه عکس و نقاشی: موضوع تالاب سرچشمه حیات

در مراسم اختتامیه عکس و نقاشی، لوح تقدیر به کارشناسان فرهنگ و هنر تقدیم گردید.

مراسم اختتامیه نخستین مسابقه عکس و نقاشی محیط زیست کانون زیست محیطی شانجان میشو با همکاری اداره کل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان شرقی؛ با موضوع «تالاب سرچشمه حیات» روز جمعه ۱۵ اسفند ۹۹ برگزار گردید. این مراسم به صورت زنده از طریق اینستاگرام پخش می‌شود. در غیاب رئیس هیئت مدیره موسسه همیاری و عمران شانجان جناب آقای «ولی زحمتکش» سخنرانی ایشان توسط آقای علیرضا آرام جان بدین شرح قرائت شد.

دوستان عزیز با تاسیس کانون زیست محیطی شانجان میشوو و با فرهنگ سازی و تشویق و آموزش بخصوص قشر کودک و نوجوان سهم بسیار مهمی رو در جهت حفظ منابع و محیط زیست برعهده گرفته است که بنده به نمایندگی از مردم عزیز ایران و همچنین مردم شریف و با فرهنگ شانجان از زحمات هیئت مدیره کانون زیست محیطی شانجان میشوو، قدردانی نموده و اعلام می‌نمایم. در راستای حفظ محیط

روز پنجشنبه مورخه ۲۱ اسفند ۹۹ و به مناسبت مبعث حضرت رسول اکرم (ص) اعلام خواهد شد

مراسم کانون زیست محیطی شانجان میشوو با شعری در وصف بهار، به نام «گلدی باهار» سروده مرحوم حاج محمود آرام جان خاتمه یافت. به زبان آذری

منبع: کانال تلگرامی

کانون زیست محیطی شانجان میشوو

زیست، هیئت مدیره موسسه همیاری و عمران شانجان حمایت همه جانبه خود را از کانون زیست محیطی شانجان میشوو اعلام می‌نماید و از تمامی عزیزانی که از اقصی نقاط کشور آثار عکس و نقاشی خود را برای بارور ساختن نهال خموده محیط زیست ارسال نمودند کمال قدردانی تشکر را می‌نمایم. به علت ارسال بسیار زیاد عکس، نقاشی و کارشناسی دقیق آثار، نتایج برگزیدگان

خانه کارگر شبستر افتتاح شد

درمی‌آورند، افزود: صیانت از حقوق کارگران و رفع مشکلات این صنف اولویت خانه کارگر است چرا که تا کنون از این قشر به معنای واقعی کلمه حمایت نشده و این افراد مظلوم واقع شده‌اند. کریم صادق زاده از آموزش رایگان کارگران در سطح استان خبر داد و بیان کرد: آموزش کارگران به صورت رایگان صورت گرفته و آموزشی که توسط خانه کارگر انجام می‌گیرد در توانمندسازی کارگران تاثیرگذار بوده است. عضو شورای اسلامی کلانشهر تبریز: امیدواریم با گشایش شعبه دفتر عضوگیری امور اعضاء و آموزش خانه کارگر در شهرستان شبستر شاهد رفع مشکلات کارگران و بازنشستگان در این منطقه باشیم.

در روز ۲۹ بهمن ماه ۱۳۹۹ با حضور دبیر اجرایی خانه کارگر استان آذربایجان شرقی و جمعی از مسئولین شهرستانی و فعالان کارگری، دفتر نمایندگی خانه کارگر شبستر در استان آذربایجان شرقی افتتاح شد. صادق زاده آغاز توسعه دفاتر خانه کارگر را در راستای اتحاد و یکپارچگی نیروی انسانی در یک مجموعه واحد و گسترش فرهنگ کار سالم عنوان کرد و گفت: هدف از راه‌اندازی دفتر خانه کارگر شبستر عضوگیری و ارائه خدمات رایگان به کارگران و خانواده‌هایشان است. وی با بیان اینکه کارگران ابزار توسعه در هر کشور هستند که چرخ سازندگی و اقتصاد را با دست‌های توانای خود به حرکت

آذربایجان شرقی در تولید نهال شناسه دار در کشور رتبه اول را دارد

مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی گفت: این استان با داشتن ۲۶ نهالستان و تولید یک میلیون و ۴۰۰ هزار اصله نهال رتبه اول کشور در تولید نهال شناسه دار را کسب کرد. بی پروا با بیان اینکه بیشترین میزان تولید نهال براساس تعداد نهال در استان، نهالستان واحد هیدروپونیک صوفیان می‌باشد، گفت: انواع نهال‌های دانه دار، هسته دار، میوه ریز، میوه خشک و گیاهان داروئی در این نهالستان‌ها تولید می‌شود که بیش از ۵۰ درصد آنها به خارج از استان و گاهی به کشورهای همسایه صادر می‌شود. مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان با اشاره به میزان تولید نهال در شهرستان‌ها گفت: شهرستان آذرشهر با تعداد ۶ نهالستان و تولید ۴۰۰ هزار اصله نهال و شهرستان شبستر با تولید ۳۰۰ هزار اصله نهال و با داشتن سه نهالستان در سطح استان رتبه‌های نخست تولید نهال را دارا بوده و شهرستان‌های بناب و مراغه با تولید ۲۵۰ هزار اصله نهال به ترتیب در رتبه‌های

بعدی قرار دارند. وی افزود: در حال حاضر برای اخذ مجوز ۲ باغ مادری نهال گردو و هسته دار اقدام شده و همچنین چهار نهالستان گواهی شده در شهرستان‌های شبستر، مرند، میانه و مرکز تحقیقات کشاورزی استان در حال ساخت است. مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی اعلام کرد: این استان به لحاظ کیفیت نظارت بر تولید نهال نیز عنوان برتر کشور را در سال ۹۹ بدست آورده است.

صعود به قله آراگاتسی ارمنستان توسط کوهنوردان و مربیان به نام آذربایجان

واقا نادر جمیلی آذر نماینده قبه ارخی
شهرستان شبستر

خانم زهرا نعمتی
آقای یوسف انوری
آقای اکبر احمدپور

تاریخ ۹ / ۱۲ / ۹۹

امضای تفاهم نامه احداث مدرسه ۶ کلاسه توسط خیران مدرسه ساز در شبستر

فوق به همت خیران نیک اندیش حاج بیوک رسولوی و حاج صمد رسولوی؛ با مساحت ۴۵۰ مترمربع و ۶ کلاسه در روستای دیزج خلیل احداث و تحویل آموزش و پرورش خواهد شد.

در روز پنج‌شنبه ۱۴ اسفند ۱۳۹۹ تفاهم نامه احداث مدرسه ۶ کلاسه توسط خیران مدرسه ساز در روستای دیزج خلیل شبستر به امضا رسید. به گزارش روابط عمومی مدیریت آموزش و پرورش شبستر، تفاهم نامه احداث دومین مدرسه برادران رسولوی به نام مرحومه حاجیه خانم سریه حکیم زاده توسط خیرین نیک اندیش حاج بیوک رسولوی و حاج صمد رسولوی به امضاء رسید. مدیر آموزش و پرورش شبستر ضمن قدردانی از اقدام خیران نیک اندیش، گفت: این دومین مدرسه ای است که توسط برادران رسولوی به نام مادر بزرگوارشان مرحومه حاجیه خانم سریه حکیم زاده تفاهم نامه احداث آن را امضا کردند؛ اولین مدرسه احداثی برادران رسولوی به نام پدر بزرگوارشان مرحوم حاج میرزا آقا رسولوی در روستای ملک زاده احداث شده و آماده افتتاح است. اکرمی در ادامه گفت: مدرسه

کلنگ زنی طرح توسعه سالن ورزشی شهر سیس

به گزارش روابط عمومی فرمانداری شهرستان شبستر، آیین کلنگ زنی طرح توسعه سالن ورزشی شهر سیس با حضور عبداللهی فرماندار شهرستان شبستر، حاج آقا راستی نماینده مردم شریف شبستر در مجلس شورای اسلامی، دکتر بهتاج مدیر کل ورزش و جوانان استان آذربایجان شرقی و مسئولان شهرستانی روز سه شنبه ۲۱ بهمن ۱۳۹۹ برگزار شد. گفتنی است: طرح توسعه سالن ورزشی با مشارکت انجمن توسعه عمران سیس با اعتباری بالغ ۱۵ میلیارد ریال انجام خواهد گرفت.

افتتاح موسسه نیکوکاری حیات شندآباد

شهرستان شبستر بایستی، «دارالخیرین» لقب داد. فرماندار شبستر در خاتمه ضمن تاکید بر نیاز جامعه به کارهای عام المنفعه و خودجوش افزود؛ خدمت به نیازمندان و شرکت در کارهای عام المنفعه توفیق الهی است که بایستی نسبت به ترویج آن نهایت کوشش انجام شود تا این فرهنگ به نسلهای آتی انتقال یابد.

عبداللهی فرماندار شبستر در مراسم افتتاح موسسه نیکوکاری حیات شندآباد در روز پنجشنبه ۲۳ بهمن ۱۳۹۹ ضمن تشکر از بانیان این سازمان مردم نهاد که با هدف حمایت از نیازمندان و اقشار آسیب پذیر ایجاد شده، گفت؛ شهرستان شبستر را با داشتن مردمی با فرهنگ و خیر و همچنین وجود ۴۲ مجمع خیرین متعلق به

اعطای هنر کارت به اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه شبستر

تکریم، کمک مستمری و تسهیلات مالی از این طریق ارائه خواهد شد. در پایان مراسم، معاون سیاسی، اجتماعی و امنیتی فرمانداری شهرستان شبستر، هنر کارت تعدادی از اصحاب فرهنگ و هنر شهرستان را اعطا کرد.

مراسم اعطای هنر کارت به اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه شهرستان با حضور سلیمی معاون محترم سیاسی، اجتماعی و امنیتی فرمانداری و رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شبستر در محل سالن اجتماعات فرمانداری برگزار شد. در ابتدای مراسم الهوردیان، رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان شبستر یکی از اقدامات شاخص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را صدور هنر کارت عنوان کرد. هنر کارت یک پروژه ارائه خدمات بانکی به اعضای صندوق اعتباری هنر است که با همکاری بانک آینده در سطح کشور اجرایی شده و به عنوان شناسه هویت فرهنگی و هنری اعضای صندوق هنر صادر شده است. الهوردیان ادامه داد: این کارت تا پایان سال جاری برای همه اعضای صندوق صادر می شود و دارای قابلیت ارائه خدمات چندگانه است و از این پس تمامی خدمات صندوق از قبیل خدمات بیمه ای و طرح

با مخاطبین

تهیه و تنظیم: سیدمحمد وردندی

تهران: آقای یوسف حیرانی بیشتر مطالب مجله در مورد شهر شبستر نوشته می‌شود. در صورتی که شهرستان شبستر نزدیک به ۸۰ شهر و آبادی دارد که کمتر مطلبی درباره آن‌ها منعکس می‌شود. لاقلاً در هر شماره مجله درباره یکی از شهرها و آبادی‌های شهرستان شبستر مطلبی در جهت معرفی و شناساندن آن نوشته شود. مطالب علمی مجله بیشتر در سطح دانشگاهی نوشته می‌شود، که قابل فهم برای ما نیست.

پیام شبستر: از دقت نظر تان نسبت به مجله خودتان سپاسگزاریم، یکی از اهداف مجله انعکاس مسائل و مشکلات شهرها و آبادی‌های شهرستان شبستر می‌باشد، که سعی می‌شود در هر شماره به یکی از آن‌ها پرداخته شود. روان‌نویسی و قابل فهم بودن مطالب نیز یکی دیگر از اهداف مجله می‌باشد که حساسیت خاصی در این زمینه وجود دارد. علی‌ایحال سعی خواهیم کرد خواسته‌های آن عزیز را برآورده نماییم.

تهران: آقای بهرام نجفیان مجله خوبی است ولی متأسفانه به دست ما نمی‌سد. **پیام شبستر:** از این که مراتب را یادآوری فرمودید سپاسگزاریم، سعی خواهد شد مشکل برطرف گردد.

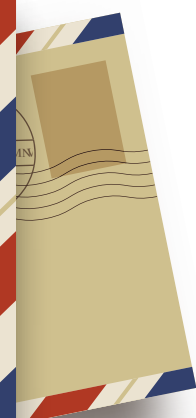
تهران: آقای یعقوب تیغ‌زن مجله بسیار خوبی است و همیشه به دست ما می‌رسد ولی با تأخیر یعنی مقاله‌ای که درباره عید نوروز نوشته شده است مجله مربوط به آن در آخر فصل بهار یا تابستان به دست ما می‌رسد، که موضوع دیگر کهنه شده و تازگی خود را از دست داده است.

پیام شبستر: از دقت نظر آن عزیز کمال تشکر را داریم، انشاء‌الله مشکلات موجود در این زمینه که بیشتر مربوط به کاغذ و چاپ دست می‌باشد برطرف شده و مجله به موقع خدمتتان برسد. منتظر نظرات سازنده آن جناب هستیم.

تهران: آقای حسین سطونی مجله خوبی است و ایرادی ندارد و راضی هستیم، اگر هم ایرادی داشته باشد، کتباً اعلام خواهیم کرد. **پیام شبستر:** از لطف و توجه آن جناب نسبت به مجله خودتان سپاسگزاریم. از نظرات سازنده خودتان ما را مطلع فرمائید.

تهران: آقای بهمن عابدین پور مجله مطالب خوبی دارد و آگاهی دهنده است، ولی بعضی اوقات تکراری می‌باشد. مقالات ادبی آن بسیار مفید است، انشاء‌الله ادامه داشته باشد. در مورد دانشمندان، مفاخر و بزرگان و آثار باستانی و تاریخی و گردشگری و محصولات کشاورزی و باغداری و صنایع شهرستان شبستر مطالب بیشتری نوشته شود.

پیام شبستر: از توجه و امعان نظر تان نسبت به مجله خودتان ممنون هستیم، سعی داریم مندرجات مجله متنوع و غیر تکراری بوده و با کمک و یاری شما عزیزان به کلیه پیشنهادات اشاره شده پاسخ‌گو باشیم. «پیشنهادات، انتقادات و تشریفات شما مخاطبین عزیز همواره سرلوحه و راه‌گشای مجله پیام شبستر خواهد بود.»

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
د	ن	م	ش	ن	ا	د	ر	ه	م	ی	ا	و	ا	۱
ه	ر	ی			م		ه	ر	ی	ر	ا	ل	ا	۲
ن	م	ی	ا		س		ش	ل	س					۳
د	ا				ت									۴
ر	ی		ر	ت	ج	ا	ر	ا	ت	ی	ه	ا	ن	۵
ه	و		ه	خ	ا	د			ن	م				۶
و	ش		چ	و	ن	ر	ر	ا	ت					۷
خ	ر	ی	ا	ت	م	ا	ن	س	ا	س				۸
م	ج	ا	ه	ت	م	ه	ه	ا	ل	و	د			۹
ی	س		ر	ظ	ن	م		ا	ق	و	ر	و	ر	۱۰
ا	د	خ	ه	ک	ا	ن	ا	د	ا	ب	ا	د	ش	۱۱
ز	ی		ه	م		ی		ی						۱۲
ه														۱۳
		د	ل	ع	ا	ن	و	ا	ر	ی	و	ش	و	۱۴
د	ل	ا	ه	ا	ل	س	ا	ر	گ		ه	ا	ن	۱۵

تهیه و تنظیم: غزل خواجویی

افقی

۱. موسسه خیریه و پرتلاش شبستر - عالم و دانا
۲. ورم ریه‌ها - تش
۳. فرار کردن - تنبل و بی‌حس - چلاق - در امان بودن
۴. حرف همراهی - اسم ترکی
۵. نام فرشته‌ی موکل آب - مزد - زمین ترکی
۶. جسم جامد و تیره - وقتی خستگی آدم تمام می‌شود می‌گوید - حرف تحسین
۷. کبد - گوشت ترکی - خیر بی‌ادبانه - از برنامه‌های تلویزیون
۸. ای مردم - نسبت من ز غایت حسن - سیبی است نهاده بر سر سرو - شرح وقایع گذشتگان
۹. شترسواری - نمی‌شود - حمله کننده
۱۰. چشم من آشیانه‌ی توست - کرم نما و فرود آ که خانه خانه‌ی توست
۱۱. از شهرهای زیبا و سرسبز شبستر - خواست همان می‌شود.
۱۲. علی ای سی رحمت تو چه آیتی خدا را که به ماسوا فکندی همه سایه‌ها را
۱۳. از شهر یاران بنام و دادگر کشور ما
۱۴. تا تو... می‌کنی، کار من آه کردنت - جان به فدای چشم تو این چه نگاه کردنت - حکم شود که مست گیرند در شهر هر آن چه هست گیرند - طلب جام جم از ما می‌کرد آن چه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد.

لمودی

۱. استان دل‌انگیز ما - مخفف شاه - که دائم هوس سوختن ما می‌کرد - کاش می‌آمد و از دور تمنا می‌کرد
۲. بیچارگی - بت - نصف نگار
۳. علامت جمع عربی - ز رنگ و حیلہ‌گر - تصدیق روسی - حرف تعجب
۴. موهای گردن شیر و اسب - تلاش - آن را - شاه کوچک
۵. میخوش - روش و طریقه
۶. همه - به ناز طبیبان نیازمند مباد - وجود نازکت آزده‌ی گزند مباد - سه یار قد بلند - جوی خون
۷. زخم - نوعی آینه - طرف
۸. دانه‌ی معطر - جمع درهم
۹. به ... آن که جان را فکرت آموخت - چراغ دل به نور جان برافروخت - گرداگرد لب و دهان
۱۰. آبادی کوهستانی در غرب تسوج - در مقام شک - عادل نشده
۱۱. رخ و با تکرار حرف اول شاخه‌ی نازک و تازه‌ی درخت - دست ترکی
۱۲. انتهای گودال - بالاتر از نه
۱۳. مجرای طعام - محکمی و استواری - نفی عرب - پدر شعر نو
۱۴. عملی که در حالت خستگی از آدم سر می‌زند
۱۵. به ... آن که جان را فکرت آموخت - چراغ دل به نور جان برافروخت - گرداگرد لب و دهان

حل جدول شماره ۲۵

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ا	ن	ج	ی	ا	ب	ر	ذ	ا	ر	ز	ی	ط	ر	۱
ش	ت	ه	ب	ر	د	خ	ی	ر	ت	و	و	ی	و	۲
و	ر			گ	س	و	م	ا	ر	ر	ا	د	ی	۳
د	ف			ا	ن	س	ت	س	م	ز	ه	ا	ر	۴
ی	س			ن	ر	ا	س	ل	ر	د	ی	و	ر	۵
د	ر			گ	و	ر	ه	و	ج	ر	ن	ی	س	۶
ا	ن			ا	ی	ر	و	ا	ج	ه	ن	ب	ا	۷
ت	ی			د	ی	ن	ا	م	ا	گ	ا	ر	ن	۸
ن				م	گ	ش	ر	ت	و	ی	و	ا	ن	۹
ب				ا	ی	و	ب	ر	ت	ک	ب	ا	ن	۱۰
ن				ن	م	ن	گ			ر	س	ر	ا	۱۱
س				ن	ق	ن	م	ت	ر	م	ت	س	ی	۱۲
س				ر	ا	گ				ا	ح	ا	ل	۱۳
د				و	ک	ا	ب	ه	ف	ت	ا	ل	ا	۱۴
س				ن	ی	م	ا			د				۱۵

به ۳ نفر از خوانندگان عزیز که جدول را حل و به واتساپ شماره ۰۹۱۹۴۱۷۵۸۷۴ ارسال نمایند به قید قرعه یک سال مجله پیام شبستر ارسال خواهد شد.

سرکار خانم نسرین تمجید شبستری با سپاس، شما برنده‌ی جدول شماره ۲۵ شده‌اید. می‌توانید شماره‌های ۲۶ تا ۲۹ مجله پیام شبستر را از نماینده‌ی ما آقای فتح‌اله کمالی اصل دریافت نمایید.

PETSHOP 021

پت شاپ ۰۲۱

حیوان سئون، انسانی داهها چوخ سئون

با مدیریت: علیرضا موسوی

به اهالی ارونق، انزاب ده درصد تخفیف داده می شود

فروش لوازم جانبی و خوراکی

مشاوره جهت خرید و فروش

بهترین خریدار حیوانات خانگی

محصولات **صنایع چوب گیلانار**، توسط زبده ترین طراحان با سابقه کشور بر پایه سبک کلاسیک طراحی شده و با استفاده از با کیفیت ترین متریال ها، بوسیله پیشرفته ترین ماشین آلات، مطابق با استانداردهای روز دنیا تولید می گردند.

متریال مورد استفاده در محصول فوق از چوب های آیوس آفریقایی بوده که با رنگ گردویی، فندقی و رنگ های الوان کلاسیک رنگ شده اند.

